

A Budapesti Komplex Szakképzési Centrum (BKSZC) Gundel Károly
Vendéglátó és Turisztikai Technikum (1097 Budapest, Ecséri út 7.)

pályázatot nyújt be

Budapest Főváros IX: kerület Ferencváros Önkormányzatának Városfejlesztési,
Innovációs és Környezetvédelmi Bizottság

Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés Ferencváros bölcsődei és
köznevelési (óvodák, iskolák) intézményeiben 2022

című zártkörű pályázatára.

A pályázó intézmény és a pályázatért felelős személy adatai:

- Az intézmény neve: Budapesti Komplex Szakképzési Centrum (BKSZC) Gundel Károly Vendéglátó és Turisztikai Technikum
- Az intézmény címe: 1097 Budapest, Ecséri út 7.
- Az intézmény OM azonosítója: 203032/020
- Honlap: www.gundeliskola.hu
- Az intézmény jogi képviselőjére jogosult:
  - Dr. Hafiek Andrea, a Budapesti Komplex Szakképzési Centrum (1211 Budapest, Tanműhely köz 7.) kancellárja
- A pályázatért felelős személy adatai:
  - neve: Kóbor Zoltán, a BKSZC Gundel Károly Vendéglátó és Turisztikai Technikum igazgatója
  - született: Székesfehérvár, 1962. 09.12.
  - anyja neve: Czách Etelka Mária
  - lakcíme: 1165 Budapest, Fábrián u 4a

A pályázatért felelős személy elérhetőségei:

- email cím: koborz@gundeliskola.hu
- mobil telefonszám: +36 20 4716644
- munkahelyi telefonszám: +36 1 2806820/117, 118

A pályázó intézmény bankszámlaszáma:

- 10032000-00335508-00000000

A pályamű részletes ismertetése, a megvalósítás terve

Bevezető

A 2021-2022. tanévben megnyert pályázatnak köszönhetően folytattuk azt a hosszú távú programot, amely olyan problémákra hívta fel a figyelmet, melyek ellen a diákok a szűkebb (iskolai, otthoni) környezetükben is könnyedén fel tudnak lépni, és a mindennapjaik során képesek megváltoztatni azon dolgokat, melyek negatív hatással vannak a környezetre. A tudatosságra nevelés során célunk volt, hogy minél több diákot érjünk el az iskolában, melyhez adottak a lehetőségeink, hiszen nagy létszámú iskola a Gundel, továbbá formáljuk és szilárdítsuk meg környezettudatos magatartásukat.

Öko-közösségünk feladata a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálni a 2022-2023. tanévben is, az egészséges környezet védelme területén a hulladékok csoportosítása, a szelektív hulladékgyűjtés, az iskolai környezet tisztasága, védelme, az egyéni felelősség vállalása a természeti környezet iránt, a programokkal, tevékenységekkel a természetszeretet és a környezet iránti felelősség elmélyítése a célunk.

Az egész világot érintő éghajlati és ökológiai válság problémái konfliktusokat okoz egyéni és társadalmi szinten is, ezért az idei pályázatban új elemként jelenik meg a globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység mélyítése, a globális ökológiai problémák társadalmi-gazdasági hatásai életünkre.

Hiszünk abban, hogy a világ környezeti állapotának további romlását csak egy természetszerető, a természet törvényeinek magát alárendelni tudó generáció állíthatja meg.

Jelentősen növeli lehetőségeinket, hogy fenntartónk, a Budapesti Komplex Szakképzési Centrum továbbra is támogatja a kezdeményezés hasznosságát, és biztosította számunkra az önrész vállalásának lehetőségét, sőt egyes, a pályázatból nem vagy csak részben finanszírozható programok pályázaton kívüli támogatását is biztosítja számunkra.

A 2022/2023. tanévre tervezett fenntarthatósági projekt bemutatása

Pályázatunkat 2 nagyobb részre osztottuk, az első részben azokat a beszerzéseket szeretnénk megvalósítani, amelyek folytatják az elmúlt években megkezdett munkát, mely a fenntarthatóságot a diákok szemléletformálásán keresztül a tudatos felnőtté válását segíti. Ennek részeként olyan programokat szeretnénk megvalósítani, amelyek nemcsak az iskolai élet színtereire és eseményeire kapcsolódnak, hanem a mindennapi tevékenységek során ráirányítják a tanulók figyelmét a fenntarthatósági szempontokra.

Kávészacc gyűjtése

Az iskola épületében számtalan irodahelyiség található, ahol kollegáink többsége napi szinten kávé fogyaszt. A 2021-2022. tanévben próbaképpen kezdtük el gyűjteni a kávézaccot – sikerrel. A kávékészítés melléktermékeként felgyülemelő kávézacc rengeteg káliumot, magnéziumot és foszfort tartalmaz, melyek a földnek, a savat kedvelő növényeknek ideális. "Trágyaként" alkalmazva a föld tápanyagtartalmát tudjuk segíteni, a füves területeinket nitrogénnal tudjuk ellátni, használhatjuk mulcsként, virágok ültetésekor a virágföldbe is keverhetjük, továbbá a már kialakított és használt komposztálóba is keverhetjük, mely során a szerves anyagokat humuszszerű anyaggá alakítja át. A kávézacc gyűjtéséhez 8 db olyan újrahasznosított műanyagból készült pedálos szemeteskukákat szeretnénk beszerezni, melyet az épületben található irodákba helyezünk el.

A beszerzés ideje: 2022-2023. I. félév

Árajánlat: https://alphadenthigienia.hu/Pedalos-szemetes-kuka-muanyag-ECO-piros-kiveheto-k?utm_source=favi&utm_medium=cpc&utm_campaign=favi-szemetesek&utm_term=fad3901e-cf21-4d70-bac5-30e8a7b95361

Szemétkosár szelektív hulladékgyűjtésre osztálytermekbe

A tavalyi pályázat keretében beszerzett szelektív hulladékgyűjtőket az iskola folyosóin, az emeleteken, az aulában és a tankonyhai részlegen helyeztük el. Idei pályázatunkban szelektív hulladékgyűjtő szemeteskukákat a 9. évfolyamot kezdő osztályok (7 osztály) osztálytermébe szeretnénk elhelyezni. Jelenleg is működik a termekben szelektív hulladékgyűjtés, azonban a tárolók papírból készültek, ezek nem annyira tartósak, hogy a következő tanévben is biztonsággal rendelkezésre álljanak.

A beszerzés ideje: 2022-2023. I. félév

Árajánlat: <https://www.4home.hu/szemetkosar-szelektiv-hulladekgyujtesre-eco-3-master-50-l-3-db/>

Pet palackok zárókupakját gyűjtő doboz/szív

Tantestületünk hosszú évek óta gyűjti a műanyag kupakokat. A gyűjtés egyrészt környezetvédelmi szempontból hasznos, másrészt az összegyűjtött kupakok segítségével rászorulókat lehet segíteni. E téren elhivatottságunk példamutató, ezt szeretnénk kibővíteni a diákok bevonásával. A tanári szobákban, irodákban való gyűjtés ugyan nem esztétikus, papírdobozokban történik, de hatékony, ahhoz azonban, hogy a diákok is motivációt érezzenek, úgy gondoltuk, hogy azt az inspiráló szívet választjuk, mely már az ország számtalan pontján bebizonyította, hogy alkalmas az emberek megszólítására. Hogy még

inkább sajátunknak érezzük, a kupakokból a tárolót az iskola logójával kívánjuk „feldíszíteni”.

A beszerzés ideje: 2022-2023. I. félév

Árajánlat: <https://bandkaruhaz.hu/kupakgyujto-sziv-855x302x863-mm-szinterezett-acek-piros-8197>

Meteorológiai állomás kialakítása

A professzionális meteorológiai állomás beszerzése évek óta a természettudományos oktatásban részt vevő kollégák vágya. A 9. évfolyamos tanulók tananyagát meteorológiai megfigyelésekkel, nyomon követéssel tudjuk ezen eszközzel támogatni (légnyomás és szél, időjárás frontok, légköri megfigyelések (gyakorlati óra), éghajlati és földrajzi övezetesség – meleg mérsékelt öv, a valódi mérsékelt öv). Az intelligens eszköz online adathozzáféréssel, az előzmények tárolásával tudja segíteni az oktatásunkat. Az eszköz beszerzésének célja az elméleti tananyag gyakorlatban történő megerősítését segíti, a tanulás eredményalapú gondolkodását támogatja: megerősíti a diákot abban, hogy a tanulási folyamat végére mit kell tudnia, átlátnia, megcsinálnia, alkalmaznia, bizonyítania a tanulási tapasztalatok, élmények tudatos feldolgozásával, elemzésével. Azzal, hogy a tanulók folyamatosan mérik, elemzik a meteorológiai állomás adatait, tapasztalatot és gyakorlatot szereznek a fenntarthatósági szempontból oly fontos meteorológiai adatok értékelésében.

A beszerzés ideje: 2022-2023. I. félév

Árajánlat: https://www.expondo.hu/steinberg-systems-idojaras-allomas-erintokepernyo-usb-10030452?gclid=Cj0KCQjwkrVBhCHARIsACVliOwjfU6tTreMjU25AkiSwdfkMIpoK5pweuENcC0mGosaV IQBbOFXKaMaAuyQEALw_wcB

Dekorációs anyagok

Közvetlen környezetünknek óriási nevelő hatása van, ezért épületünket igyekszünk kívül-belül rendben tartani. Gondot fordítunk arra, hogy az iskola folyosóin, központi terében, az aulában sokféle növény legyen. Az iskola dekorációja a 2022. évi ballagás során újj gondolt elemekkel bővült, vágott virágot minimális mértékben használtak fel az osztályok. Fenntartható dekorációval kívánjuk az iskola életében megjelenő ünnepeinkhez is az iskolát feldíszíteni, ehhez fenntartható dekorációs anyagokat szeretnénk beszerezni.

A beszerzés ideje: 2022-2023. I. félév, megvalósítás: 2022-2023. tanév

Iskola- és pihenőkert kialakítása

Nem titkolt célunk, hogy a szabadban olyan rendezett terület álljon a tanárok és diákok részére, ahol akár 1-1 tanórát, akár 1-1 pihenőórát is kellemes környezetben tölthessenek el. A kert kialakításánál elsőrendű szempont a fenntarthatóság és környezetvédelem. A pihenőhelyek kialakításához raklapból készülnek az ülőhelyek, asztalok, a növények elhelyezése pedig fából készült virágládákban és dézsákban történne. (Ennek oka, hogy az iskola területén a talajminőség nem megfelelő.) Fűszernövények, egygyári virágok, örökzöldek színesítik a pályázat elnyerésével a kertet.

A beszerzés ideje: 2022-2023. I. félév, megvalósítás: 2022-2023. tanév

Árajánlatok: https://pepita.hu/magasagyasok-c4215/lsh-garden-box-magasagyas-200x80x40-hszm-p2073287?from=list&pid=2073287&gl=1*dn3hyq*up*MQ..&gclid=Cj0KCQjwhqaVBhCxAARIsAHK1tiMLa9YssFt72KWYkDRH64ieTy0vmgfi-Qan-QXkrVywjKE5kj-fDoaAhRUEALw_wcB

https://www.bauhaus.hu/vd60-virag tarto-fadezsa-o60cm.html?gclid=CjwKCAjwtcCVBhA0EiwAT1fY76cW-lwgA2EqI520rTNqdVJSVJFvmJoawGFOFY-LSkHruAb7vUdwKBoGrWsQAvD_BwE
https://www.praktiker.hu/kert/kertepites/esovizgyujto-hordo/280762-stebo-5000-300-liter-es-oviztarolo-tetovel-es-csappal-140cm?gclid=Cj0KCCQjw8O-VBhCpARIsACMvVLOFHsDf4jVsIjIaIvTh7sebDhG8uGt85kay1Q_GJ4ulurcrsgzIXhQaAtRJEALw_wcB
<https://www.obi.hu/noevenyapolas-es-noevenytermesztes/viragfoeld/c/2731>
<https://www.praktiker.hu/kert/napernyo-napellenzo/napvitorla-napellenzo/404645-napvitorla-360x360x360cm-homok-polyester-hordozotaskaval>
https://www.praktiker.hu/kert/kertepites/esovizgyujto-hordo/280762-stebo-5000-300-liter-es-oviztarolo-tetovel-es-csappal-140cm?gclid=Cj0KCCQjw8O-VBhCpARIsACMvVLOFHsDf4jVsIjIaIvTh7sebDhG8uGt85kay1Q_GJ4ulurcrsgzIXhQaAtRJEALw_wcB
<https://www.praktiker.hu/search2/index?keyword=Supralux%20vastaglaz%C3%BAr%205%20liter&pf-size=48&pf-page=1>
<https://www.vidaxl.hu/e/vidaxl-piros-kockas-raklapkanape-parna-120-x-40-x-10-cm/8720286176276.html>

Programterv

Szívemben Született Afrika

A Szívemben Született Afrika Egyesület egy nemzetközi fejlesztéssel és segélyezéssel foglalkozó civil szervezet. A szervezet alapjául szolgáló projekt 2017-ben került kidolgozásra, a hivatalos bejegyzésre pedig 2020-ban került sor.

Az egyesület célja, hogy humanitárius fejlesztési-segélyezési tevékenységén keresztül olyan projekteket valósítson meg, amelyek hozzájárulnak hátrányos helyzetű kis közösségek életkörülményeinek javításához, továbbá amelyek biztosítják az élethosszuk és életminőségük növeléséhez szükséges feltételeket, többek között az oktatás, egészségügyi ellátás, árva ellátás, élelmiszerbiztonságot elősegítő mezőgazdasági tevékenység, jövedelemtermelő szakmai tevékenység és szakképzés területén. A projektek minden esetben az önfenntartást, önellátást célzó tudás átadásának szándékával jönnek létre és zajlanak le.

Kapcsolatfelvételünket követően olyan együttműködést szeretnénk megvalósítani a 2022-2023. tanévben 4 előadás keretében, amely arra fókuszál, hogy az afrikaiak problémája előrevetíti Európát, s szűkebb hazánk problémáit: fenntartható turizmus/ÖKO turizmus, vízhiány, szegénység, járványhelyzet.

4 előadás a tanév folyamán az iskola tanulói számára különböző témakörökben, előnyben részesítve a fenntarthatóságot, és a III. világ problémáit, kihatásait életünkre, környezetünkre - megoldási javaslatok.

Osztálydíszítés a 9. évfolyamosok részére

Osztálydíszítési verseny hirdetése a bejövő 9. évfolyamosok részére. Az új osztályok osztálytermeit a saját ízlésükre alakíthatják a fenntarthatóság jegyében.
Díjazás:

I. helyezett Duna-Ipoly Nemzeti Park Sas-hegyi Látogatóközpont

<https://www.dunaipoly.hu/hu/helyek/bemutatohelyek/sas-hegyi-latogatokozpont>

II. szabadnap biztosítás kirándulásra

III. helyezett gyümölcskosár

Októberi program a 9. és 10 évfolyam részére

Egynapos túra Budapest, Pest megye és Komárom-Esztergom megye természetvédelmi területeire

Vonatjegyek kb. 750,- Ft/fő - 330 fő esetén 247 500 Ft

Belépőjegyek kb. 1 000 Ft/fő - 330 fő esetén 330 000 Ft

Megvalósítás: 2022-2023. tanév I. félév/október

ÖKO-nap a 9-11. évfolyamok részére

A fenntarthatósági témahéthez kapcsolódóan iskolánkban immár rendszeresen megszervezzük az ÖKO-napot, szoros együttműködésben az egészség- és sportnappal. Ezen a napon olyan osztályok és tanulók is megismerkedhetnek a fenntarthatóság és a zöldprogram hangsúlyos kérdéseivel, akik egyébként a tanév során nem vagy nem eléggé aktívan vesznek részt a programokban. Ezen a napon jellemzően külső helyszínek látogatását szervezzük meg, amelyek egyrészt élményt adnak a tanulóknak, másrészt valamilyen szempontú jelentőséggel bírnak a természetvédelem szempontjából. Ez azért fontos, mert egyre több olyan tanuló érkezik iskolánkba, aki szűkebb lakóhelyén kívül nem ismeri Budapest és környékének nevezetességeit, és különösen nem ismerik a természeti értékeket.

Megvalósítás: 2022-2023. tanév 2. féléve

ÖKO-szakkör

A 2022-2023. tanévben egyrészt szeretnénk folytatni a tavaly elkezdett munkát, másrészt új dolgokkal is próbálkozunk. Fő cél most is az, hogy tanulóink a globális és hazai környezetvédelemmel és természetvédelemmel, problémákkal minél sokoldalúbban megismerkedjenek.

Továbbra is havi egy alkalommal tartjuk a következő tanévben a foglalkozást, természetesen, ha valami jó lehetőség adódik, többször is. Elsősorban kilencedikes és tizedikes tanulók a szakköri tagok.

Szeretnénk az országos programokon (Erőművek éjszakája, Föld napja stb). részt venni.

Fővárosunk sok lehetőséget kínál, az állatkertbe szervezünk két foglalkozást, megtekintjük a Sziklakórházat, megismernénk, hogy a Duna vizéhez hogyan jutottak hozzá a régebbi idők emberei, hogyan vigyáztak rá.

Újdonságként szeretnénk egy kicsit távolabbra is eljutni, az ország természeti értékeivel is megismertetni a diákokat, közben nagyszerű élményt nyújtva nekik.

Egy ÖKO faliújság működtetését is elkezdjük, többek között beszámolnánk a kirándulásainkról is.

Megvalósítás: a 2022-2023. tanévben

Árajánlatok:

<https://www.varmuzeum.hu/muzped-kozepisk.html>

<https://www.varmuzeum.hu/jegyek.html>

<https://zoobudapest.com/oktatas/kedvezmenyek>

https://www.sziklakorhaz.eu/dijszabas_2022/

ÖKO szakköri programtervezet a 2022/2023-as tanévre

Időpont	program
Szeptember	Az éves szakköri munka megtervezése, öko falújság készítése
Október	Erőművek éjszakája
November	Budai Vármúzeum Mi folyik itt? / a víz útja a Dunától a Palotáig
December	Fővárosi Állat- és Növénykert Parányi viágok, sokféleség sok lábon / két múzeumi foglalkozás
Február	Idegenvezetők napja, a turisztikai munkaközösséggel együtt
Március	Sziklakórház
Április	Föld napja
Május	Nemzetközi klímaváltozási akciónap
Június	Éves szakkör lezárása

Egyéb, a környezettel, a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos tevékenységeink

- A 2021. Zöldpályázatunk egyik kiemelkedő sikereként értékeljük, hogy a Fenntartható földrajz versenyt a 2022-2023. tanévben tovább tudjuk bővíteni, és a részt vevő iskolák közös mozgalmává, versenyévé vált.
- Szemétszedési akció az iskola területén és környezetében: a tanévben 2 alkalommal (őszi, tavaszi) közös szemétszedést valósítunk meg a tavalyi pályázat segítségével beszerzett eszközökkel.
- Sziklakert telepítése a pihenőkertbe.
- „Lufi- és élővirágmentes ballagás” mozgalom megszervezése. Biztosan több iskolában működik ez már, de szeretnénk elérni, hogy még többen csatlakozzanak ehhez. Egy mozgalom indítása felgyorsítaná a folyamatot, s így az iskola már sokkal többet tesz az ügy érdekében.
- Öko-falújság működtetése. Beszámolunk a szakkör működéséről, az iskola öko-tevékenységéről, az éppen legaktuálisabb természetvédelmi és környezetvédelmi problémákról. Az iskola diákönkormányzata vállalta, hogy az idei tanévtől gondozásba veszi a FŐKERT-től kapott fát (Gundel-fa).

Költségvetés

Beszerzések		
Kávézacc gyűjtése		
1	Pedálos szemetes kuka, újrahasznosított műanyag, ECO, kivehető kosárral, 12 l 2 515 Ft (1 980 Ft + ÁFA)/db 8 db beszerzése https://alphadenthigienia.hu/Pedalos-szemetes-kuka-muanyag-ECO-piros-kiveheto-k?utm_source=favi&utm_medium=cpc&utm_campaign=favi-szemetesek&utm_term=fad3901e-cf21-4d70-bac5-30e8a7b95361	20 120 Ft
Szemétkosár szelektív hulladékgyűjtésre osztálytermekbe		
2	Szemétkosár szelektív hulladékgyűjtésre Eco3 Master 50 l, 3 db - beszerzés a 7 bejövő osztály számára az osztályterembe 19 795 Ft/3 db https://www.4home.hu/szemetkosar-szelektiv-hulladekgyujtesre-eco-3-master-50-l-3-db/	138 565 Ft
Pet palackok zárókupakját gyűjtő doboz/szív		
3	Kupakgyűjtő szív, 855x302x863 mm, szinterezett acél, piros 218 800 Ft + ÁFA/db https://bandkaruhaz.hu/kupakgyujto-sziv-855x302x863-mm-szinterezett-ace1-piros-8197	277 876 Ft
Időjárás állomás kialakítása		
4	Időjárás állomás - érintőképernyő - USB Cikkszám: EX10030452 Típus: SBS-WS-200 53 063 Ft + ÁFA https://www.expondo.hu/steinberg-systems-idojaras-allomas-erintokepernyo-usb-10030452?gclid=Cj0KCQjwkrUvBhCHARIsACVliOwjfU6tTreMjU25AkiSwdfkMIp0K5pweuENcC0mGosaVIQBbOFXKaMaAuyQEALw_wcB	67 390 Ft
Dekorációs anyagok		
5	Tartós díszítés (ünnepélyek, ballagás) kialakításához dekorációs anyagok beszerzése	50 000 Ft
Iskola- és pihenőkert kialakítása		
	LSH Garden Boksx magaságyas 200x80x40 37 135 Ft/db, 3 db beszerzése https://pepita.hu/magasagyasok-c4215/lsh-garden-box-magasagyas-200x80x40-hszm-p2073287?from=list&pid=2073287&_gl=1*dn3hyq*_up*MQ_.&gclid=Cj0KCQjwhqaVBhCxAARIsA HK1tiMILa9YsFt72KWYkDRH64ieTy0vmgfi-Qan-QXkrVywjKE5kJ-fDoaAhRUEALw_wcB	111 405 Ft
	VD60 virágtartó fadézsza (átmérő: 60 cm) 37 990 Ft/db (29 913 Ft + ÁFA) 2 db beszerzése https://www.bauhaus.hu/vd60-viragtarto-fadezsza-o60cm.html?gclid=CjwKCAjwtcCVBhA0EiwAT1fy76cW-iwgA2Eq152OrTNqdVJSVJfvmJoawGFQFY-LSkHruAb7vUdwKBoCrWsQAvD_BwE	75 980 Ft
6	Virágföld beszerzése Garri Általános virágföld (50 l) bruttó 1 499 Ft/db 14 db https://www.obi.hu/noevenyapolas-es-noevenytermesztes/viragfoeld/c/2731	20 986 Ft
	Fűszernövények beszerzése (petrezselyem, bazsalikom, csombor, rozmaring, majoranna, tárkony, kakukkfű, ciktrómfű) 400 Ft/palánta - 15 db palánta beszerzése = 6 000 Ft 400 Ft/palánta - 15 db egynyári palánta = 6 000 Ft	6 000 Ft
	Örökzöld növények beszerzése (pl. Korallberkenye, Japánjuhar, Faulker puzspáng...) átlagár 10 000 Ft/db	20 000 Ft
	Esővízgyűjtő hordó 300 l (csapos műanyag esővízgyűjtő tároló tetővel és csappal 140 cm) bruttó 21 990 Ft/db - 2 db beszerzése	43 980 Ft

https://www.praktiker.hu/kert/kertepites/esovizgyujto-hordo/280762-stebo-5000-300-liter-es-esovizarolo-tetovel-es-csappal-140cm?gclid=Cj0KCQjw8O-VBhCpARIsACMvVLOFHsDf4jVsIjIaJvTh7sebDhG8uCt85kaylQ_GJ4ulurcrgzJXhQaAtRJEALw_wcB	
Napvitorla beszerzése (360x360x360 cm) Homok polyster (cikkszám 404645) bruttó 6 999 Ft/db https://www.praktiker.hu/kert/napernyo-napellenzo/napvitorla-napellenzo/404645-napvitorla-360x360x360cm-homok-polyester-hordozotaskaval	12 000 Ft
Kerti bútorok készítése raklap felhasználásával Raklapok festése vastaglazúrral, szükséges mennyiség 10 liter Supralux Xyladecor vastaglazúr 5 l középtölgy oldószeres 20 990 Ft/db https://www.praktiker.hu/search2/index?keyword=Supralux%20vastaglaz%C3%BAr%205%20liter&pf-size=48&pf-page=1	41 980 Ft
VidaXL raklapkanapé-párna 120x40x10 cm bruttó 8 799 Ft/db, 6 db beszerzése https://www.vidaxl.hu/e/vidaxl-piros-kockas-raklapkanape-parna-120-x-40-x-10-cm/8720286176276.html	52 794 Ft
Összesen:	939 076 Ft

	Programok	
1	Szívemben Született Afrika 4 előadás a tanév folyamán az iskola tanulói számára különböző témakörökben, előnyben részesítve a fenntarthatóságot, és a III. világ problémáit, kihatásait életünkre, környezetünkre - megoldási javaslatok 32 000 Ft/ előadás	128 000 Ft
	Öko szakkör	
2	Budai Vármúzeum Mi folyik itt? / a víz útja a Dunától a Palotáig 900 Ft X 30, össz.: 27 000 Ft https://www.varmuzeum.hu/muzped-kozepisk.html https://www.varmuzeum.hu/jegyek.html Fővárosi Állat- és Növénykert Parányi világok, sokféleség sok lábon / két múzeumi foglalkozás 25 X 1000 Ft belépő, össz.: 25 000 Ft 2 X 5 000Ft foglalkozások díjai, össz.: 10 000 Ft https://zoobudapest.com/oktatas/kedvezmenyek Szikkakórház 25 X 3 175 Ft, össz.: 79 375 Ft https://www.szikkakorhaz.eu/dijszabas_2022/	141 375 Ft
3	Osztálydíszítés Osztálydíszítési verseny hirdetése a bejövő 9. évfolyamok részére Díjazás: I. helyezett Duna-Ipoly Nemzeti Park Sas-hegyi Látogatóközpont 1 700 Ft/fő = 54 400 Ft/32 fő https://www.dunaiopoly.hu/hu/helyek/bemutatohelyek/sas-hegyi-latogatokozpont II. helyezett kirándulási nap III. helyezett gyümölcskosár (kb 10.000,- Ft)	64 400 Ft
4	Októberi program a 9. és 10 évfolyam részére Egynapos túra Budapest, Pest megye és Komárom-Esztergom megye természetvédelmi területeire Vonatjegyek kb. 750,- Ft/fő - 330 fő esetén 247 500 Ft Belépőjegyek kb. 1 000 Ft/fő - 330 fő esetén 330 000 Ft	577 500 Ft
5	ÖKO-nap a 9-11. évfolyamok részére	

Útitársunk, Jókai Mór 10. évfolyam részére Szabadtéri irodalomóra összekapcsolása a svábhegyi Jókai-kert történetével, az író életével és Az arany ember c. regényével Foglalkozás díja 1 200 Ft/fő (5 osztály 150 fő /	180 000 Ft
Pál-völgyi-barlang, Mátyás-hegyi-barlangrendszer, Szemlő-hegyi-barlang látogatása a 11. évfolyam részére a 11. évfolyam részére Foglalkozás díja kb. 3 000 Ft/ (5 osztály 150 fő)	450 000 Ft
Teleplátogatás az Észak-Pesti és Dél-pesti Szennyvíztisztító Telepen a 9. osztályosok részére A látogatás ingyenes	0 Ft
	1 399 900 Ft

A megvalósítás időpontja

A programok megvalósításának időpontjai a pályázat kiírása szerint a 2022/2023. tanév során folyamatosan történik.

Az igényelt támogatás mértéke:

A pályázatunkban leírt program teljes költsége: **2 338 976 Ft**

A fenntartó a támogatási összeg 15 %-át vállalta önrészként - **350.850 Ft**

A kért támogatás mértéke: **1 988 126 Ft**

A pályázatunk nyomtatott formában nem tartalmazza az árajánlatok mellékleteit, az árajánlatok a feltüntetett linkek alatt megtalálhatók.

Budapest, 2022. 06. 29.

Kóbor Zoltán
igazgató

Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és EGYMI

„Intézményi Zöldprogram”
és környezettudatos nevelés
**Ferencváros bölcsődei és
köznevelési (óvodák, iskolák)
intézményeiben 2022**
környezeti nevelési projekt-pályázat

Kovács József István

intézményvezető

pályázata

2022. június 10.

Környezeti nevelési szemléletformálás az iskolában

A pályázatot benyújtó intézmény adatai:

Neve: **Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és EGYMI**

Címe: **1095 Budapest Gát u. 6.**

Telefon: **(1) 210-0323** E-mail: **komplexegymi@gmail.com**

Fenntartó: **Belső-Pesti Tankerületi Központ**

Számlaszáma: **10032000-00336633-00000000**

Megvalósítás időpontja: **2022.09.01. – 2023.05.31.**

Megvalósító projektfelelős:

Kovács József István intézményvezető

Tel.: *(1) 210-0323 mobil: (30) 320 7540*

e-mail: *kovacsji0821@gmail.com*

A megvalósításban résztvevő szervezetek, alrendszerek:

- ❖ Iskolavezetőség
- ❖ Nevelőtestület
- ❖ DÖK

A szervezet, intézmény bemutatása:

Iskolánk Budapesten, a Ferencvárosban 1964-től foglalkozik értelmi sérült (speciális nevelési igényű) tanulók nevelésével, oktatásával. Komplexitása abból adódik, hogy az **iskolai intézményegységen** kívül – kiterjesztett innovációnk következtében – **óvodai és utazótanári intézményegységünk** is működik. Az iskolai intézményegységünket egy **alsós**, egy **felsős** és egy **autista** szakmai munkaközösség építi fel.

1997-től hivatalosan is környezeti nevelési civil szerveződés, a **Feketerigó Környezeti Nevelési Oktatóközpont** működött az iskolában, melynek kettős tevékenysége van. Egyfelől intézményünk tanulói számára szervezünk – külső, anyagi támogatással – környezeti nevelési programokat, valamint részben pályázati forrásból, részben saját zsebből pedagógusaink környezeti nevelési szakmai fejlesztését segítjük továbbképzések, konferenciák, terepgyakorlatok szervezésével.

Hosszabb ideig az oktatóközpont és a könyvtár **évente folyamatosan**, koncentrikusan **bővülő környezeti nevelési projektet működtet**, melynek egyik alapját – a fejlesztéseket – a **pályázati lehetőségekre** építjük. Maguknak a programoknak a megvalósítása **lelkességéből**, a **jutalmazásuk**, **technikai fejlesztések** pedig az aktuális **pályázati büdzséből** történnek.

A mind magasabb színvonalat azonban a fejlesztéseknek köszönhetjük, hiszen újabb, modernebb eszközökkel, lehetőségekkel a **gyerekek is jobban motiválhatók**, a programokba még **nagyobb örömmel vonhatók be!**

2008. szeptember 1-jén az oktatóközpont átalakult Katica Környezeti Nevelési Munkacsoporttá. Ez a tevékenységünkön nem változtatott, az átalakulásnak szervezési okai voltak. 2019-től az egyre nehezebben működtethető szerveződést felváltva, megbízási szerződéssel foglalkoztatott gyógy pedagógus, környezeti nevelési koordinátor szervezi, irányítja az intézmény környezeti nevelését.

Eddigi tevékenységünk címszavakban:

1996-tól – még az oktatóközpontunk megalakulása előtt! – folyamatosan szervezzük a *Madarak és Fák Napját*, amikor az **egész iskolai tagozat** és később az **autista tagozat egy-egy csoportja** kivonul a közeli Népligetbe egy **természetvédelmi akadályversenyre**.

1996 augusztusában megalakítottuk a **Vásárhelyi István Környezeti Nevelési Munkacsoportot**, amelyet – munkájának elismeréseként – 1997 szeptemberében a Környezet- és Természetvédelmi Oktatóközpontok Országos Szövetsége (KOKOSZ) oktatóközponttá minősített át és felvette tagjai közé. Oktatóközpontunk vezetőjét 2003 őszén a **KOKOSZ iskolai szekciójának vezetőjévé** választotta a közgyűlés. Ez a gesztus is munkánk elismeréseként értelmezendő.

1997-től folyamatosan szervezzük iskolánk tanulóinak a **tavaszi környezetvédelmi jeles napok megemlékezéseit**, illetve évente **több alkalommal** is szakmailag részt veszünk intézményünk erdei iskoláiban Balatonlellén és Kincsesbányán.

1998 tavaszán a Holland Nagykövetség anyagi támogatásával **4 előadásból** és egy **konferenciából álló környezeti nevelési továbbképzést** szerveztünk pedagógusainknak, mely konferenciát a Magyar Természettudományi Múzeum klubtermében tartottuk meg.

2000-ben a **Közoktatási Modernizációs Közalapítvány** támogatásával oktatóközpontunk létre hozott egy multimédiás PC CD-ROM-ot, **KÖRNYEZETÜNK II.** címen, mely az 5-6. osztályos természetismeret tananyag feldolgozását segíti – környezeti nevelési szemszögből. E CD-ROM alkotószervezője Kovács József István, oktatóközpontunk vezetője, lektora Lehoczky János (FPI) és Dr. Csonka Csabáné (OM) voltak.

2001-ben oktatóközpontunk 30 órás **pedagógus-továbbképzést** akkreditáltatott és indított: *A környezeti nevelés gyakorlati módszertana az óvodáskorúak, kisiskolások és fogyatékosokat nevelő pedagógusok számára* címen. Ezt a tanfolyamot 13 kollégánk végezte el.

2002 őszétől működik együtt az oktatóközpont és a könyvtár. A tanulók **ismeretterjesztése, környezeti nevelési fejlesztése** és a **vetélkedőkre való felkészítés** a könyvtárban, a **könyvtáros segítségével**, vezetésével zajlik, aki maga is aktív vezetőségi tagja az oktatóközpontnak.

Az elmúlt tanévben már Föld Napja alkalmából meghirdetett **plakátraajz-pályázatot** is kiírtunk tanulóinknak – a szokásos **vetélkedőkön** (A Víz Világnapja, A Föld Napja, Madarak és Fák Napja) kívül – melynek jutalmazását a fenntartó **önkormányzat Környezetvédelmi Bizottsága anyagilag támogatta**, Föld Napja vetélkedőnkön pedig **vendégünk volt az önkormányzat környezetvédelmi referense is**.

A **referens véleményét** – a partnerség jegyében – iskolánk pedagógiai programjának összeállításakor, a **Környezeti Nevelési Program szerkesztése folyamán is kikértük**.

A **Zöld Alap** támogatásával – szintén az oktatóközpont és könyvtár szervezésében – megtartottuk két napos **V. Környezeti Nevelési Módszertani Terepgyakorlatunkat és Konferenciánkat** 2004. áprilisában, Királyréten. Itt **vendégünk volt a KOKOSZ egyik oktatóközpontjának a vezetője is**.

A **2003-2004-es** tanévben az oktatóközpont és a könyvtár vezetői részt vettek az **OM Alapkezelő Igazgatóság** által kiírt **Erdei Iskolai modulok kifejlesztése** c. pályázaton, ahol a szakmai bírálókat **mindhárom beadott munkájukat elfogadta**. A háromból két projekt 100 %-os, egy projekt pedig 95 %-os minősítést kapott!

Az **iskolai könyvtár környezeti nevelési tevékenységét** ebben a tanévben a fenntartó **önkormányzat egy DVD lejátszó megvásárlásának lehetőségével**, valamint a plakátraajzverseny díjazását anyagilag is támogatta.

2004-2005-ös tanévben a **Fővárosi Közoktatásfejlesztési Közalapítvány** és a **Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium** anyagi támogatásával valósítottuk meg programunkat.

A **2006-2007-es** tanévben a **Ferencvárosi Önkormányzat Környezetvédelmi Bizottságának** anyagi támogatásával rendeztük meg a tavaszi környezeti nevelési jeles napok ünnepségsorozatát.

A **2007-2008-as** tanévben a **Ferencvárosi Önkormányzat Környezetvédelmi Bizottságának** anyagi támogatásával **iskolatakarítási napot, autóbuzos környezet- és természetvédelmi terepgyakorlatot** és külön **megemlékezéseket** szerveztünk a **tavaszi környezetvédelmi jeles napokra**.

A **2008-2009-es** tanévben a **Ferencvárosi Önkormányzat Környezetvédelmi Bizottságának** anyagi támogatásával **iskolatakarítási napot** szerveztünk, **DVD-lejátszót** és **CD-MP3-as lejátszót** vettünk. A tavaszi környezetvédelmi jeles napok rendezvényeit, vetélkedőit pedig sport- és szabadidős eszközök ajándékozásával tettük emlékezetesebbé.

A **2009-2010.** tanévben a tavaszi környezeti nevelési jeles napokat szokásosan vetélkedőkkel, akadályversennyel ünnepeltük, illetve a legjobban teljesítő tanulókat kirándulásra vittük a Duna-Ipoly Nemzeti Parkba. (Ez a kirándulás egyben a fővárosi komplex tanulmányi vetélkedőre való felkészülést is szolgálta segíteni.) A programhoz szükséges anyagi támogatást a **Ferencvárosi Önkormányzat Környezetvédelmi Bizottsága** nyújtotta.

A **2010-2011.** tanévben a Ferencvárosi Önkormányzat Környezetvédelmi Bizottságának anyagi támogatásával megrendeztük a környezeti nevelési jeles napok megemlékezéseit, mely végén az osztályok sporteszközöket kaptak ajándékba. Ezek erdei iskolában, délutáni foglalkozásokon használják. Sikerült egy környezetvédelmi kirándulást is megvalósítanunk a Hortobágyi Nemzeti Parkba, a Madárkórházba.

A **2011-2012**-es tanévben szintén megrendeztük a tavaszi környezetvédelmi jeles napokat, a Madarak és Fák Napját a Népligetben környezet- és helyismereti akadályversennyel ünnepeltük meg. Környezetvédelmi kirándulásunkat Kemencére és a Bánki-tóhoz szerveztük. A gyerekek csoportjai szintén szabadidős eszközökkel bővültek.

A **2012-2013**-as tanévben az Önök támogatásával megrendeztük a tavaszi környezetvédelmi jeles napok rendezvényeit iskolánkban, majd **környezetpedagógiai terepgyakorlatra** mentünk Csákvárra. Az elmúlt tanévekben szintén az Önök támogatása révén sikerült megrendezni a tavaszi környezetpedagógiai napokat, kirándulásainkat, illetve sport-szabadidős eszközökkel segítettük a tanulók egészséges testmozgását.

Az utóbbi két tanévben plakátraajz-versennyel és a közeli parkban megrendezett akadályversennyel emlékeztünk meg a tavaszi környezeti nevelési jeles napokról. **2017-2018**-as tanévben egy fényképezőgéppel és egy pedagógus terepgyakorlattal is gazdagodtunk.

A **2018-2019**-es tanévben visszatértünk a részletesebb zöldprogramok szervezéséhez. **Minden tavaszi környezetvédelmi jeles napról** méltó módon emlékeztünk meg, mely emlékezetes programokat jelentett tanítványaink számára.

2019-2020-as tanévben sajnos nem kaptunk anyagi támogatást munkánkhoz, melyet a Covid-19 járvány tovább nehezített. Önkormányzati segítséggel faültetést és udvarrendezést szerveztünk székelyépületünk udvarán. Így élhetőbb, gyermek- és környezetbarát udvart alakíthattunk ki. Saját erőből 2020. március 12-én megszerveztük **A Víz Világnapjának** megemlékezését iskolánk ebédlőjében, mely közös kézműveskedéssel, jó hangulatban telt. Ekkor az **Utazó Planetáriumot** is vendégül láthattuk, akik színvonalas műsort mutattak tanítványainknak a tengerek élővilágáról. Sajnos az online oktatás miatt **A Föld Napja** és **A Madarak és Fák Napja** megemlékezése is az online térbe került – vetélkedővel. Nagy örömünkre több diákunk bekapcsolódott egyik, másik, vagy mindkettő vetélkedőbe. 11 gyermek mindkét erőpróbát sikeresen vette, az ő jutalmukat a tanévnyitó ünnepségünkön adtuk át.

2020-2021-es tanévben az előző évi pályázati összeget kaptuk meg, az akkori feltételekkel. Sajnos ezeket a Covid-19 járvány miatt nem tudtuk a 2019-es pályázatban vállaltak szerint teljesíteni, ezért engedélyt kértünk és kaptunk arra, hogy a jelenlegi helyzetben leoptimalisabb megvalósítással (a 2020-as pályázatunk alapjai szerint) teljesítsük projektjeinket. Eszerint **kerti gépek** (*fűnyíró, lombszívó, gyomégető*) vásárlásával segítettük a már kialakított zöld területeink karbantartását. Műanyag állatokkal tettük szemléletesebbé az elmúlt évben elkezdett, iskolánk lépcsőházában fölépített **„Idővonal”** –**tanösvény**ünket, mely Földünk és élővilágának fejlődését hivatott bemutatni. Elkezdtük, s talán a tanév elejére sikeresen meg is építjük **„Csillagtúra”** –**tanösvény**ünket félelemeti folyosónkon. Itt a Naprendszerünk modelljét és az abból való kitekintést próbáljuk szimulálni tanítványainknak. Az elmúlt tanévben jelentkeztünk a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület **„Madárbarát-kert”** programjára. Ennek szellemében állattelepítést végeztünk: madárodúk és „Darázs-garázs” kihelyezésével.

A **tavaszi jeles napokról** – az iskolák zárva tartása miatt – online, a honlapunk segítségével emlékeztünk meg. Június 11-én nyílt lehetőség, hogy az iskolai gyermeknappal együtt egy környezetpedagógiai napot is tartunk. Ennek végén osztottuk ki az osztályoknak a pályázat keretében vásárolt kültéri játékokat, mintegy 30.000 Ft értékben. A 2020-2021-es tanévben is a Ferencváros Önkormányzata nyújtott anyagi segítséget programjaink megvalósításához.

2021-2022-es tanévben 590.000 Ft-ot nyert intézményünk a Zöld Pályázaton. Ebből udvarápolásra, szemléletformálásra: *szegélynyíró, szerszámok, méhlegelő* és egy darab *fedeles kerti pad* vásárlására 445.073 Ft-ot, *jutalmazásra* és *komposztáló* vásárlására 144.840 Ft-ot fordítottunk. A **tavaszi jeles napokról** osztályonként emlékeztünk meg vetélkedővel, akadályversennyel. Az állattelepítési programunkat folytattuk egy méhlegelő telepítésével, illetve fejlesztettük a növényes udvarunkat a fekete szeder, orgona és jerikói lonc gondozásával, telepítésével.

Jelen pályázatunk kifejtése:

Jelen pályázatunkban tovább szeretnénk **folytatni előző projektünket**.

Tovább fejlesztjük az eddig elért eredményeinket. Rendkívül fontos célunk, hogy **iskolánk udvarának** füvesítése, fásítása terén elért eredményeinket megőrizzük, a gyermekek számára még vonzóbbá, pihentetőbbé tegyük. Mivel a tavalyi tanévtől a napközis nyári tábort iskolánk tanulóinak – azok speciális igényei miatt – nem a központi, kerületi táborban, hanem intézményünkben rendezzük meg, a meglévő **filagóriánk** mellé még egy fedeles pad vásárlását az iskolai tagozatunk és az autista tagozatunk udvarára. Ez az **1. számú Környezetszépítés** alprojektünk. Ehhez vásárolni szeretnénk **virágföldet, virághagymát, virágládákat (32.000 Ft)**, valamint **lombseprűket** az autista gyermekek környezetgondozási foglalkozásaihoz (8.000 Ft), **szegélyköveket** a kert széléhez (40.000 Ft) és **ismertető táblát készíteni az iskola udvar madarairól (30.000 Ft)**. A gyermekek közösségi életének segítésére, környezetünk további szépítésére **2 db tetővel ellátott Stuttgart fa kerti pavilon, szállítással, szereléssel (730.000 Ft)** vásárolnánk iskolánk parkosított udvarára.

Előirányzat: 840.000Ft

A **2. számú** alprojektünk a **szemléletformálást, oktatást** tűzi ki célul. Ennek keretében szeretnénk megrendezni hagyományos, tavaszi környezetvédelmi jeles napokhoz kötődő **vetélkedőinket** (A Víz Világnapja, A Föld Napja, Madarak és Fák Napja). Terveink szerint – ha a járványhelyzet megengedi – akkor részben iskolánk ebédlőjében, részben a Haller parkban. Jutalmazásra szeretnénk kérni hozzájárulást egyéni- és osztályjutalomra (labdák, roller, gördeszkák). (164.000 Ft)

Egy környezetvédelmi, környezetismereti kirándulást szeretnénk szervezni, ha a majdani vállalási, bérleti összeg lehetővé teszi a Tisza-tavi Ökocentrumba 40 fővel (felnőtt és gyermekek) (340.000 Ft)

Előirányzat: 504.000 Ft

Így a pályázott összeg: **1.344.000 Ft**.

Intézményünk szegregált gyógypedagógiai intézmény, ezért kiemelten fontos a tiszta és pihentető környezet példamutató használatának, megóvásának, a fenntarthatóságra nevelés elveinek megtanítása, interiorizációja. Programunk évek óta ezt a feladatot vállalja fel. Kérjük, ha lehet támogassák a munkánkat! Köszönjük!

Pénzügyi terv összefoglaló:

1. alprojekt: Környezetszépítés			
1.	virágföld, virághagyma, virágládák	OBI	32.000 .-
2.	védőeszközök és lombsöprű	lombsöprű, védőkesztyű, (OBI)	8.000 .-
3.	Szegélykövek	https://www.obi.hu/szegelyek-lepcsok-falrendszerek/kerti-szegelyko-szuerke/p/3017472	40.000 .-
4.	2 db Kerti pad tetővel (filagória)	https://www.fakertibutor.eu/hu/article/18/stuttgart-fa-kerti-pavilon	730.000.-
5.	Ismertető tábla az iskolaudvar madarairól	https://tabla24.hu/Egyedi-tabla---matrica---folia-nyomtatasa	30.000 .-
1. alprojekt összesen:			840.000 .-
2. alprojekt: Szemléletformálás, oktatás			
1.	Vetélkedő szervezés, jutalmazás		164.000 .-
2.	Kirándulás		340.000 .-
2. alprojekt összesen:			504.000 .-
Összes pályázott összeg:			1.344.000 .-

Projektünk célcsoportja és várható eredménye:

Az eltelt évek során bebizonyosodott, hogy **a környezeti nevelésnek a sérült tanulók között is fontos szerepe, létjogosultsága van.** Fontos, hiszen a tiszta, szép, esztétikus környezet maga is fejlesztő hatású, a szépség megbecsülésére, az értékítélet, társadalom által elfogadott értékek, normák tisztelésére nevel. Tanulóink többsége többszörösen hátrányos helyzetben, veszélyeztetett körülmények között él, nem ritkán 8-10 fő egy 30 m²-es lakásban. **Így az egészséges testi, szellemi fejlesztésük általában iskolánkra vár. E gyerekek többsége** – ha iskolánk nem viszi el őket kirándulni – **soha nem jutna el a kerület határain túlra,** mert sok család rossz anyagi körülmények között él.

Projektünk folytatásától és kiterjesztésétől azt várjuk el, hogy tanulóinkat még jobban sikerül bevonni a környezeti nevelésbe, hogy felnőve a tiszta, gondozott és rendezett környezet iránti vágyuk belső igénnyé váljon. Az most is lemérhető, hogy sokat változott a tanulók hozzáállása a környezethez, illetve az általunk szervezett programokhoz. Bizonyos hatások csak ideig-óráig, mások több éven át tapasztalhatók, mérhetők. A felsős gyerekek már felismerik a környezetvédelmi jeles napokat, várják e rendezvényeket.

Ismételten örömmel olvastuk a pályázati kiírást, hiszen 1996-óta (amikortól iskolai környezeti neveléssel foglalkozunk) tudjuk, hogy az iskolánkon belül eredményt a környezeti nevelés terén is csak akkor érhetünk el, ha az iskolai alrendszerek összefognak, egymást partnerként kezelve, egymás erősségeit kihasználva, azokra építve és azokkal egymást támogatva fejlesztik tanulóink képességeit, látásmódját, hogy azok készségekké válva, maradandó szemléletmódbeli és attitűdbeli változtatást, változást érjünk el különleges nevelési igényű növendékeinkben is.

Köszönjük, hogy megtisztelték figyelmükkel pályázatunkat, s kérjük, ha lehetséges támogassák munkánkat! Köszönjük!

Tisztelettel:

.....
/: Kovács József István intézményvezető:/

Budapest, 2022. június 10.

310/2022

„Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés

Ferencváros bölcsődei és köznevelési (óvodák, iskolák) intézményeiben 2022”

Pályázó intézmény: Budapest IX. Kerületi Kőrösi Csoma Sándor
Kéttannyelvű Általános Iskola – Bilingual School

Pályázatért felelős: Kapocsi Tímea igazgató

Elérhetősége: 1091 Budapest, Ifjúmunkás u. 13.

Telefonszáma: 348-0453

E-mail: kcscs.alt.isk@korosikettannyelvu.hu

Megvalósítás: 2022/2023-as tanév, legkésőbb 2022. május 20-ig

Bankszámlaszám: Belső-Pesti Tankerületi Központ BP3701

1071 Bp. Damjanich u. 6.

10032000-00336633-00000000

Az igényelt támogatás mértéke:

Az iskola több éve sikeresen pályázik az „Intézményi zöldprogram” kínálta lehetőségre. Az elmúlt tanévben a fő cél az iskolaudvar gyepének rendbetétele, növelése volt. Ennek érdekében az elnyert pályázati összegből vásároltunk, kerti szerszámokat és fűnyírót.

Továbbra is hangsúlyt fektetünk a környezettudatos nevelésre, a szelektív hulladékgyűjtésre. Pedagógiai Programunk részletesen tartalmazza az ezzel kapcsolatos feladatokat.

Oktató, nevelő munkánk eredményeként ebben a tanévben sikerült elnyernünk az ÖKOISKOLA címet.

A tanulóinkat szeretnénk rendszeresen elvinni az állatkertbe, hogy megismerkedjenek az állatvilág számos fajtájával, az állatsimogatások alkalmával pedig közvetlen közel kerüljenek az állatokhoz. Az erdőismereti foglalkozásokon a természetes környezetükben tapasztalhatják meg az erdő világát. Mindez hozzásegíti tanulóinkat ahhoz, hogy védjék, óvják a környezetüket.

Szeretnénk, hogy tanulóink értékrendjében meghatározóvá váljék a fenntartható fejlődés szemlélete, a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő magatartásforma, és a takarékoság. Ezért is csatlakozunk minden évben a fenntarthatósági témahéthez, ünnepeljük meg többek között a „Madarak és fák napját”.

Ebben a tanévben a természeti és épített környezet egyensúlyát szeretnénk megteremteni az intézményben. A már meglévő zöldfelületet újratétele, ápolása kiemelt feladatunk. Iskolakertünkkel folyamatosan törődnünk kell. A locsoláshoz esővizet szeretnénk gyűjteni, ehhez hordó vásárlását tervezzük. A kertünkben még hiányzik egy komposztáló melynek karbantartása a gyerekek és az ÖKO munkaközösség feladata lenne. Tanulóinkat felelősségre neveljük, osztályaink egy-egy virágláda „örökbefogadói”, akik a tanévben gondozzák az elültetett növényeket. A gyerekek motivációját egy e célból megrendezett októbertől-májusig tartó verseny meghirdetésével és a legaktívabb osztályok jutalmazásával szeretnénk elérni. A már meglévő udvari virágládáink mellett a folyosói ablakokba is zöld növényeket szeretnénk elhelyezni.

Ennek érdekében az alábbi tervek megvalósításához kérjük pályázatunk támogatását:

- Zöldfelület gondozása (kikopott gyepfelület újratétele, kerti szerszámok beszerzése)
- Komposztáló telepítése
- Esővízgyűjtő hordó vásárlása
- Élvelő virágok és palánták ültetése a kinti virágládákba
- Balkonládák beszerzése és zöld szobanövények ültetése
- „Legjobb örökbefogadó” osztály verseny díjazása
- Állatkerti belépők
- Erdőismereti foglalkozás

terv	összeg
zöldfelület gondozása (fűmag, virágföld, gyomirtó, kerti szerszámok)	180.000.-Ft
élvelő növények ültetése, zöld szobanövények ültetése, balkonládák	200.000.- Ft
verseny díjazása (virágláda örökbefogadás)	50.000.- Ft
esővízgyűjtő hordó telepítése	10.000.- Ft
komposztáló telepítése (500 l, fa)	20.000.-Ft
állatkerti belépők 450 gyereknek	5x70.000.- Ft= 350.000.-Ft0
erdőismereti foglalkozás részvételi díj 200 gyereknek	8x20000Ft + 1200 Ft/fő =400.000 Ft
pályázott összeg	1.210.000.-Ft

A zöldítő akciónkba a szülői közösség aktív bevonását tervezzük. A verseny lebonyolításába és a balkonládák és a belekerülő növények elültetésében a DÖK és az ÖKO munkaközösség aktív szerepet vállal.

Támogatásukat előre is köszönjük!

Budapest, 2022. június 20.

Tisztelettel:

 Kapocsi Tímea
 intézményvezető

Ferencváros bölcsődei és köznevelési (Óvodák, Iskolák) intézményeiben 2021” programokra. Szeretnénk a megkezdett munkát folytatni.

A jövőben a következőkre szeretnénk fókuszálni:

1. A zöldfelületek bővítésére, frissítésére, ápolására
Szeretnénk a gyógynövény kertünket bővíteni, vásárolnánk virágmagokat, palántákat, mellyel tanulóinkat ösztönöznénk növények nevelésére, gondozására, fém komposztálót falevelek gyűjtésére.
2. Iskolánk közösségi terében zöldsarkot alakítanánk ki, az aulában található növényeket pedig frissítenénk, átültetnénk, és új növényeket vásárolnánk.
3. Iskolai könyvtárunkat tovább bővítenénk természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos szakkönyvekkel, gyermeknek szóló könyvekkel.
4. Természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos programok (vetélkedők, kiállítások) szervezésére
5. Tanulóink számára a tágabb környezet megismerése érdekében, a Vácrátóti Nemzeti Botanikus Kertbe és a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeumba szerveznénk kirándulást.

Pályázni szeretnénk:

- növényekre (zöldség, gyümölcs, gyógynövény palántákra, magokra)
- dísznövényekre, szobanövényekre, hozzájuk tartozó kaspókra, virágtartó állványokra
- komposztáló készítéséhez szolgáló dróthálóra
- szakkönyvekre (biokertészet, fenntarthatóság, újrahasznosítás témakörében), gyermekeknek szóló ismeretterjesztő kiadványokat
- kirándulásra a Vácrátóti Nemzeti Botanikus Kertbe és a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeumba (buszbérlésre, belépőjegyekre)
- „Öko” napi rendezvény, vetélkedők, versenyek lebonyolításához szükséges eszközökre
- kert műveléséhez szükséges eszközökre, növényvédőszerre (virágföld, trágya, takarófólia, növénytápoldatok)

Dió Általános Iskola,
Készségfejlesztő Iskola,
Egységes Gyógypedagógiai
Módszertani Intézmény és Kollégium

1098 Budapest, Friss utca 2.
Telefon: 06-1-378-3085
<http://www.frissdio.hu>

Pályázat

„Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés Ferencváros bölcsődei és köznevelési (Óvodák, Iskolák) intézményeiben 2022”

Pályázó Intézmény: Dió Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, EGYMI és Kollégium 1098 Budapest, Friss u. 2.

Pályázatért felelős személy: *Krémerné Szoboszlai Csilla* gyógypedagógus (született: 1960. 07. 18.; anyja neve: Németh Éva; tel: 06 30/9219-592; E-mail: szoboszlai.csilla60@gmail.com)

Pályázó intézmény bankszámla száma: Az intézmény bankszámlával nem rendelkezik. A fenntartó Belső-Pesti Tankerületi Központ számla száma: 10032000-00336633-00000000

Megvalósítás időpontja: 2022. november 1.-2023. május 20. között

Tervezett költségvetés: 895.000 Ft

Iskolánkba értelmileg akadályozott és súlyosan-halmozottan sérült tanulók járnak. Gyenge kognitív képességeik miatt nálunk különösen nagy a hangsúly az élményszerűen szervezett, cselekvésekbe ágyazott, tapasztalati úton elsajátítható ismeretszerzésen.

Intézményünk közel 1 hektárnyi zöld területen, parkban helyezkedik el. Ennek előnyei közé tartozik, hogy rendszeresen szabad levegőn tartózkodva tudunk különböző, a tantervben előírt foglalkozásokat tartani.

Már évek óta több projektünk volt a környezetvédelem, szelektív hulladékgyűjtés témájában. A környezettudatos életmódra nevelés egy másik területe a közvetlen környezetünk alakítása.

A 2020/2021- es tanév során intézményünk elnyerte az ÖKO Iskola címet.

Az elmúlt két tanévben sikeresen pályáztunk “Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés Ferencváros bölcsődei és köznevelési (Óvodák, Iskolák) intézményeiben 2020” és Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés

Dió Általános Iskola,
Készségfejlesztő Iskola,
Egységes Gyógypedagógiai
Módszertani Intézmény és Kollégium

1098 Budapest, Friss utca 2.
Telefon: 06-1-378-3085
<http://www.frissdio.hu>

Sikeres pályázat esetén az elnyert összeget a következőkre szeretnénk fordítani:

Eszköz (db)	Összeg
Termőföld, trágya, növényvédőszer	80.000 Ft
Szakkönyvek	25.000 Ft
Kaspók, virágtartó állványok	80.000 Ft
Természet és környezetvédelemmel kapcsolatos programok, kiállítások, vetélkedők szervezése (3 alkalom)	110.000 Ft
Fűszernövény palánta, virágmag zöldség- és gyümölcs palánta, cserje	50.000 Ft, ebből önrész 35.000 Ft
Kirándulás Vácrátóti Nemzeti Botanikus Kertbe és a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeumba (25+10 Fő/ kirándulás) buszbérlés, belépőjegyek	500.000 Ft
Levél komposztálóhoz szükséges eszközök	50.000 Ft
	Összesen: 895.000 Ft

Ehhez szükséges költségek megfinanszírozását is az e pályázaton igényelt összegből tervezzük.

Megpályázott összeg: 860.000Ft

Önrész: Iskolánk dolgozói és a Hendikep Alapítvány hozzájárulnak fűszernövény palántákkal, virágmagokkal, zöldség- és gyümölcs palántákkal, cserjékkel 35.000 Ft értékben.

Budapest, 2022. június 27.

Lengyel Zoltán
Dió Általános Iskola, Készségfejlesztő
Iskola, EGYMI és Kollégium
intézményvezető

A Budapest IX. Kerületi Leövey Klára Gimnázium

pályázati anyaga

a

A Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata
Városfejlesztési, Városgazdálkodási és Környezetvédelmi Bizottsága

által meghirdetett

***„ Intézményi zöldprogram és
környezettudatos nevelés Ferencváros
bölcsődéi és köznevelési (óvodák, iskolák)
intézményeiben 2022”***

c. pályázatra

Budapest IX. Kerületi Leövey Klára Gimnázium

a pályázó intézmény: Budapest IX. Kerületi Leövey Klára Gimnázium

1096 Budapest, Vendel utca 1.

06-1-215 9590

számlaszám: 10032000-00336633-00000000

a pályázatért felelős személy: Sebőkné Orosz Katalin intézményvezető

a kapcsolattartó pedagógus adatai:

Ujlaki Csilla

kémia-biológia szakos tanár, humánökológus

06-30/478-5416

A Budapest IX. Kerületi Leövey Klára Gimnáziumban évtizedek óta működő, hagyományosnak tekinthető igen intenzív környezetvédelmi nevelés folyik. Elsősorban a természettudományi tagozat és a reáltantárgyak fakultációinak tanulói részesülnek benne, de több olyan programunk is van, amiben bármilyen szakos tanulóink is részt vehetnek. Évente próbáljuk bővíteni számukra is a lehetőségeket. Ebben nagy segítséget jelent a Ferencvárosi Önkormányzat ezzel a pályázati lehetőséggel.

Köszönjük szépen!

A 2022/23-as tanévben is szeretnénk a pályázat segítségével támogatást kapni a terveinkhez.

A tervezett programjaink:

1.

Iskolánk diákjai számára ismét **Természet- és környezetvédelmi versenyt** tervezünk be. Ez a verseny átível a teljes tanéven, mivel előkészületként a jelentkezőknek több feltételt is teljesíteni kell: Budapest IX. Kerületi Leövey Klára Gimnázium

- a környezetvédelmi faliújságon már az őszi folyamán cikkeket, fényképeket, feladatokat, totókat helyezünk ki, amelyet folyamatosan figyelemmel kell kísérniük, kutatómunkával meg kell oldaniuk, így segítve a felkészülésüket.

- az év során továbbra is szervezett üzemlátogatások (pályázatunk 4. pontjában), vagy a témában szervezett előadások közül legalább egyen részt kell venniük.

- a verseny napjára egy környezetvédelmi témájú A4-es plakátot kell készíteniük

Ehhez a Zöldpályázatból szeretnénk pénzt igényelni a faliújság és a verseny előkészítéséhez és lebonyolításához szükséges anyagokhoz, jutalomkönyvekre, szakkönyvekre.

2.

Iskolánk környezetvédelmi nevelésének szerves részét képezik tanulóink környezet- és természetvédelmi szemléletének fejlesztéseként az **üzemlátogatások**. Ezekre elsősorban a 9.,10. évfolyam természettudományi szakosai, valamint a 11.,12. évfolyam biológia, földrajz, kémia, fizika fakultációsai, valamint az új Nat-tal bevezetésre kerülő természettudományok tantárgyat tanuló diákjaink közül kerülnek ki az érdeklődők. A következő tanévben bővíteni szeretnénk az üzemlátogatások lehetőségeit.

- üzemlátogatások,

- természetvédelmi terület vagy tanösvény,

- múzeumi órák szerepelnek többek között a foglalkozások tantervében

Az üzemlátogatásokhoz, tanösvényekhez külön buszok bérlésére, a többi programnál a belépők finanszírozására költenénk a pályázat által biztosított pénzből.

Terveink:

- 2 csoporttal szeretnénk ellátogatni Paksra

- Váci Cementmű

- Richter Gedeon Gyógyszergyár dorogi üzeme

- MOL finomító Százhalombatta

- Tisza-tavi Ökocentrum

- Csodák Palotája időszakos kiállítások belépője

- egyéb, természettudományi témájú időszakos kiállítások belépői

- Állatkert intézményi belépő

- Természettudományi Múzeum
- Szennyvíztisztító: nincs költség igény
- természettudományi előadásokon való részvétel (ez általában ingyenes)

3.

Iskolánk előkertjének és udvarának növényei szépen kibővültek az utóbbi évek pályázatainak segítségével. Most mindenképpen szeretnénk az előkertre és az iskola udvarán álló fa magasságások rendbetételére, esetleg újak beszerzésére koncentrálni.

Sajnos az előkert olyan erősen lejt, hogy egy-egy kiadósabb eső jelentős mennyiségű földet mos ki. Ezt szeretnénk megakadályozni a termőföld pótlásával, szegély elhelyezésével, illetve ősszel árvácskák, tavasszal egynyári palánták ültetésével esztétikusabbá tenni. A belső udvar növényeinek gondozásához szükségünk lenne a slagot szórófejjel, gyors-toldással kiegészíteni. Tavasszal a földszinti ablakokat szeretnénk újra muskátli kiültetéssel még szebbé tenni. Ehhez a tárolóedényeink rendelkezésre állnak, esetleg néhány pótlására lenne szükség.

4.

A tanév folyamán kiemelkedő természettudományi tevékenységet (fizika, biológia, földrajz és kémia terén) folytató diákok elismerésére jutalomkönyveket, vagy könyvutalványokat szeretnénk ajándékozni.

5.

A közel 32 éves hagyománnyal rendelkező **terepgyakorlatunkat** idén is szeretnénk megrendezni **2023. április elején**. Ha lenne rá lehetőség, a szentendrei Pap-szigetre terveznénk a terepgyakorlatot, ehhez a szállás és étkezés költségéhez lenne szükségünk támogatásra.

E sokféle terv kivitelezésének az anyagi vonzatai:

A tevékenység	költsége	önrész	pályázattól igényelt összeg
TERMÉSZET-ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI VERSENY • üzemlátogatások -Paksi Atomerőmű	2022/23. tanév során folyamatosan 2 alkalommal Paks (Paks: 260 km oda-vissza egy alkalom)	40.000,-	2 út: 350.000,-

Budapest IX. Kerületi Leövey Klára Gimnázium

-Váci Cementmű -Dorog -Tisza-tó	(Vác: 70 km oda-vissza) vonat (Poroszló: oda-vissza 280 km, csoportos belépő kb: 84000 Ft)	50.000,-	50.000,- 30.000,- 180.000,-
• anyagszükséglet • jutalomkönyvek, albumok, belépők: -Állatkerti belépők -természettudományi múzeumok -Csodák Palotája -egyéb, a pályázat témájának megfelelő időszakos kiállítások	20.000,- 30.000,- 2 db intézménycsoportos jegy: 2*75.000,- 250.000,-	30.000,-	20.000,- 30.000,- 120.000,- 250.000,-
Jutalomkönyvek, vagy könyvutalvány, vagy egyéb tárgyi jutalom az éves természettudományi tevékenységért	4 jutalmazott diák, 25.000,-		25.000,-
Terepgyakorlat szállás és étkezés költsége	36 diák, 3 kísérő	80.000,-	960.000,-
Növényvásárlások, növényvédelem, és egyéb eszközpótlás	árvacska, egynyáriak 60 db magaságys fából bélelve muskátlik, szórófej, gyorscsatlakozók ágyásszegély 8m	15.000,-	27.000,- 50.000,- 15.000,- 15.000,-
	Összesen: 2.337.000,-	215.000,-	2.122.000,-

Budapest, 2022. 06. 27.

Sebőkne Orosz Katalin
intézményvezető

Ujlaki Csilla

Ujlaki Csilla
a gimnázium
Természettudományi
Munkaközössége képviselőjében

PÁLYÁZAT

„Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés Ferencváros bölcsődei és köznevelési (óvodák, iskolák) intézményeiben 2022”

A PÁLYÁZÓ INTÉZMÉNY NEVE: Ferencvárosi Kerekerdő Óvoda

Bp. 1097 Vágóhíd u. 35-37.

Az intézmény gyermek létszáma: 231 fő

A csoportok száma: 13

A pályázatban résztvevők: Az óvoda dolgozói és a gyermekek

A MEGVALÓSÍTÁS IDŐPONTJA: 2022 szeptember 01- 2023 május 31.

(időjárás függvénye)

A pályázatért felelős: Magyarne Willinger Andrea óvodavezető

Szöllösi Anikó óvodapedagógus

Elérhetőségek: Telefonszám:06-1-215-47-91

E-mail: info@kerekerdoovoda9.hu

Pályázati alszám : 10401196-00029052-00000000

PÁLYÁZATI PROGRAMUNK CÉLJA

Természetes és épített környezet védelme, fejlesztése, zöldítési munkálatok elvégzése:

- A természeti és épített környezet védelmét, fejlesztését szolgáló kezdeményezések ösztönzése, megvalósításának elősegítése (közvetlen környezetben),
- Zöldfelület képzés, növelés (fásítás, virágosítás)
- Komposztáló kialakítására
- Fűszerkert kialakítása
- Szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése,

Kirándulások, környezet és természetvédelemmel kapcsolatos előadásokon való részvétel:

- Környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos kirándulások, előadások, terepgyakorlatok lebonyolítása, üzemlátogatás,
- Állatkerti és múzeumi órák, foglalkozások tartása,

Szakkörök, versenyek lebonyolítása, jutalmazás:

- Természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos versenyek, vetélkedők, kiállítások lebonyolításához, jutalmazásához szükséges költségek biztosítása,
- Természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos folyóiratok, szakkönyvek, eszközök vásárlása,
- A gyermekek környezet- és természetvédelmi szemléletének kialakítása, eszközök beszerzése.

A PÁLYÁZAT RÉSZLETES ISMERTETÉSE

A Ferencvárosi Kerekerdő Óvoda nevelési testülete évtizedek óta elkötelezetten munkálkodik azon, hogy a hozzájuk járó 3-6 éves korosztály számára közvetítse a környezet védelmének fontosságát, elsődlegességét. Ennek érdekében a 2022-23-as nevelési évre számos - az óvodai mindennapokban már hagyományosnak mondható - programot ismét betervez és megszervez, illetve további célokat tűz ki.

Az óvodánk feladatai közé tartozik a fenntartható fejlődés támogatása érdekében a gyermekek környezettudatos magatartásformálásának alapozása, alakítása. Mindez az óvodapedagógusok tudatosan tervezett irányítása mellett zajlik. Ez biztosít egyfajta folytonosságot és fokozatosságot a gyermekek számára és a környezeti nevelést színesíti, bővíti és elmélyíti az eddig megszerzett tudástartalmakat.

Ilyen tervezett programok lesznek - a csoportok számára évente 2 alkalommal, ősszel és tavasszal - megszervezett autóbuzos kirándulások. Ezek kiválasztásában az óvodapedagógusok mindenkor figyelembe veszik a gyermekcsoportjuk aktuális létszámát, fejlettségét, előzetes tapasztalatait és az egyes környezeti témák iránti érdeklődését is. Az autóbuzok bérlését, a múzeumi belépőjegyek finanszírozását is pályázati pénzből szeretnénk fedezni és - amennyiben ez a program részét alkotja - a múzeumpedagógiai foglalkozásokon való csoportos részvételt is.

További terveink között szerepel az óvodai zöldfelületek bővítése, csökkenve ezzel a környezetre káros metángázkibocsátás káros következményeit. Az udvarunk bizonyos részein a kikopott területek újra füvesítése szintén ezt a célt szolgálja, a fásítással és virágosítással együtt.

Új színfoltként jelenik meg intézményünkben egy permakultúra szemléletű kert létrehozása. A zöldprogramban ennek megvalósítása érdekében kerttervezéshez, kivitelezéshez, - illetve a programhoz kapcsolódó - képzéshez és eszközbeszerzéshez is beterveztük a várható költséget. Ez a fejlesztés előre láthatóan több ciklusban történne majd meg.

A megvalósítandó kert gondozásában természetesen maguk a gyermekek is részt vesznek majd. Mindezzel segítjük az óvodás korosztály munkához való hozzáállásának fejlődését, valamint azon képességük formálódását, mellyel alkalmassá válnak az őket körülvevő épített és természetes környezet jövőbeni megóvására. Közvetve pedig mindennek hatalmas személyiségformáló ereje van, hiszen annak az élménye és a tapasztalata, hogy ők maguk egyre jobban megismerhetik környezetüket, majd jótékony hatást tudnak gyakorolni arra, nagymértékben növeli az önbecsülésüket és a pozitív önértékelésüket. A valóságban is megtörténik velük mindaz, ami a népmesékben oly gyakorta, a kis legényekkel és leányokkal. A magot elültetik, locsolgatják, majd az szárba szökken termése varázslatos kincseket rejt...Közvetett módon pedig ezzel a projekttel kívánunk pozitív hatást gyakorolni a velünk kapcsolatban álló családok környezettudatos szemléletére.

Ugyanígy a természet megóvását és megismerését célozza a „Madárbarát Óvoda” további bővítése. Ennek a tevékenységnek a gyermekek évek óta aktív részesei. Az óvodapedagógusok vezetésével tisztítják, tartják karban a kertünkben elhelyezett fészekodukat, itatóhelyeket és magát a lesházat is. A környezettudatos szemléletformálás ebben a fajta tevékenységben is megvalósul. Újabb fészekoduk telepítését és a madárbarát tanösvényük tárgyi eszközparkjának bővítését és a madarászok által a csoportoknak tartott ismeretterjesztő program költségeit is szeretnénk a zöldpályázat révén megvalósítani.

A gyermekek környezettudatos szemléletformálását az óvodai zöldkönyvtár állományának további bővítésével is szolgálni kívánjuk. Kifejezetten a környezettudatosság és a fenntarthatóság témájában megjelent és a 3-6 éves korosztálynak szánt könyvek szeretnénk megvásárolni.

A Föld napja alkalmából Kalap Jakab Együttesének műsorát szeretnénk óvodánkba hívni. Ők az óvodás korosztály számára rendkívül komplex és élményszerű módon közvetítik a környezetvédelem fontosságát.

Tervezzük továbbá úgynevezett tudományos játékok beszerzését (vízzel hajtott, szélenergiával hajtott játkjárművek), melyek összeállításával és működtetésével a gyermekek játékosan szerezhetnek tapasztalatot az alternatív energiák felhasználásáról, hasznáról.

Az óvodai közösség és a családok figyelmét egy – a fenntarthatóság fontosságát hangsúlyozó – kerítéskiállítással szeretnénk hangsúlyozni, amely a gyermekek és családjaik aktív bevonásával zajlana, az ő munkáik, rajzaik kerülnének itt megtekintésre.

A mindennapok során keletkezett hulladékok újrahasznosítását kerti komposztálók felállításával és a szelektív hulladékgyűjtők kibővítésével szeretnénk segíteni. Illetve tervezzük, hogy minden kerekerdei óvoda kapjon egy, az óvoda logóját is tartalmazó textilzsákot, amit a mindennapokban használhat.

A pályamű megvalósításának tervezett költsége

1. Buszköltség:

✓ kirándulásonként (ősz és tavaszi kirándulás) kb. 120 000.-

$10 \times 120.000 = 1\,200\,000$ Ft.

2. Kalap Jakab előadás és faültetés:

120 000 Ft

3. Madarászovi program:

13 csoportnak előadás $13 \times 9000 = 117\,000$ Ft

4. Kerítés kiállítás:

13 csoport részére 60 000 Ft

5. Madárbarát tanösvény eszközpark bővítése

200 000 Ft

6. PERMAKULTÚRA SZEMLÉLETŰ KERT KIALAKÍTÁSA

Perma kultúra szemléletű kert igényfelmérése, tervezése

150 000 Ft

Perma kultúra szemléletű kert kialakítása, eszközigénye

1 400 000 Ft

Képzés / Ismerkedés a városi permakultúrával 35 000 Ft/fő

$7 \times 35\,000 = 245\,000$ Ft

Igényelt támogatás mértéke:

3 492 000 Ft

Bp. 2022. 06. 21.

Szöllősi Anikó
Szöllősi Anikó
Óvodapedagógus

Magyarné Willinger Andrea
Magyarné Willinger Andrea
Óvodavezető

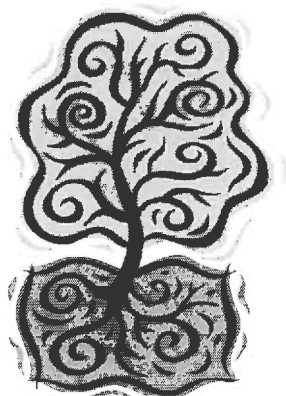

Ferencvárosi Csudafa Óvoda
1097 Budapest, Óbester utca 9.

OM azonosító 034407
E-mail: ferencvarosi@csudafaovoda.hu
Tel: 215-6473

**Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés Ferencváros bölcsődei
és köznevelési (óvodák, iskolák) intézményeiben 2022
pályázat**

Ferencvárosi Csudafa Óvoda
1097 Budapest, Óbester utca 9.

OM azonosító 034407
E-mail: ferencvarosi@csudafaovoda.hu
Tel: 215-6473

Iktató szám: II.-2-1/2/2022

**Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata
Városfejlesztési, Innovációs és Környezetvédelmi Bizottsága
Barna Renáta környezetvédelmi munkatárs részére**

Tárgy: „Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés Ferencváros bölcsődei és köznevelési (óvodák, iskolák) intézményeiben 2022” pályázat benyújtása

Pályázó Intézmény: Ferencvárosi Csudafa Óvoda
Cím: 1097 Óbester utca 9. sz.
Email cím: ferencvarosi@csudafaovoda.hu
Telefon: 061 215 6473

Pályázatért felelős személy: Rózsa Szilvia óvodatitkár
Email cím: csudafaovoda@gmail.com
Telefon: 061 215 6473

Tisztelt Bizottság!

Surmanné Keztyűs Tünde a Ferencvárosi Csudafa Óvoda (1097 Budapest, Óbester u. 9.) vezetője nevelőtestületének nevében nyújtok be pályázatot Önökhöz. Örömmel vettük, hogy a Ferencvárosi Önkormányzat az ebben az évben is meghirdette a pályázatot. Ahogy az előző években is tettük, idén is szeretnénk élni a pályázat nyújtotta a lehetőséggel, hogy megvalósíthassuk céljainkat. Az elmúlt években a támogatásoknak köszönhetően sikerült kertünket a környezettudatos nevelés színterévé alakítani, amit tovább szeretnénk gazdagítani.

Ebben az évben tervezzük:

- Magaságysokban kialakított konyhai zöldség-, és fűszeres kertünk veteményezését, melyhez szükségünk van palántákra és magokra, illetve termőföldre és trágyára. Valamint fejlődésük elősegítése céljából különböző tápoldatokra is.

A megvalósításhoz szükséges anyagi eszközök:

Megnevezés	Összeg
Magaságyás, konyhakert veteményezése (szállítási költséggel együtt) ➤ palánták, magok ➤ fűszernövények ➤ termőföld, trágya, komposzt ➤ tápoldat	50.000 Ft

- **Kertünk, udvarunk, intézményünk belső tereinek** szebbé, esztétikussá tétele – virágos kertjeinkbe, virágos ládáinkba virágok, palánták, fűmag, virág és termőföld beszerzését tervezzük. Ezen kívül szükséges kaspók, balkonládák, vázák, kerti szerszámok, valamint udvarunk kerítésének szebbé tételéhez nádkerítés beszerzése is.

A megvalósításhoz szükséges anyagi eszközök:

Megnevezés	Összeg
Zöldfelület képzés (szállítási költséggel együtt) ➤ növények, virágosítás, fűmag, palánták, szobanövények ➤ trágya, virágföld, termőföld, tápoldat ➤ kerti díszek, vázák, kaspók ➤ kerti szerszám, lombseprű ➤ nádkerítés	300.000 Ft

- A környezetünk minél szélesebb körű és változatosabb módszerekkel történő megismertetése céljából szeretnénk, ha gyermekeink különböző foglalkozásokon vehessenek részt.

A megvalósításhoz szükséges anyagi eszközök

Ferencvárosi Csudafa Óvoda
1097 Budapest, Óbester utca 9.

OM azonosító 034407
E-mail: ferencvarosi@csudafaovoda.hu
Tel: 215-6473

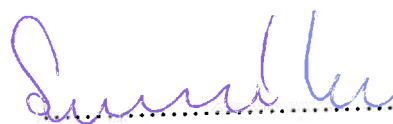
Természetvédelmi foglalkozások, környezetünk megismerése ➤ Fővárosi Állat- és Növénykert intézményi bérlet ➤ Budakeszi Vadaspark „Házhoz megy a vadaspark” óvodai foglalkozás	160.000 Ft.

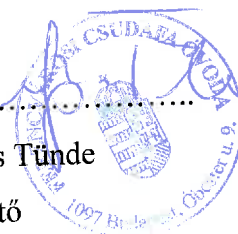
Céljaink elérése érdekében tervezzük saját költségvetésünk felhasználását is.

A tervezett költségek:

Összesen: 510.000 Ft.
Intézményi önrész: 60.000 Ft.
Igényelt összeg: 450.000 Ft.

Budapest, 2022.06.13.

Surmanné Keztyús Tünde
óvodavezető

FERENCVÁROSI KICSI BOCS ÓVODA

ZÖLD PÁLYÁZATA

2022.06.28.

I. A PÁLYÁZÓ INTÉZMÉNY ADATAI

név: **Ferencvárosi Kicsi Bocs Óvoda**

cím: 1092 Budapest, Erkel utca 10.

OM azonosító: 034401

telefonszám: 06-1-217-6394

a pályázatért felelős személy: **Magyar Melinda**

elérhetőség: 06 1 217 6394

II. A PÁLYÁZÓ INTÉZMÉNY BANKSZÁMLA SZÁMA

Pályázati alszámla szám: 10401196-00029030-00000008

III. A PÁLYAMŰ RÉSZLETES ISMERTETÉSE

A 2022. évben ismét több célunk is van, több területen szeretnénk benyújtani a pályázatunkat. A természeti környezetünk gazdagítása, zöldítése fontos szerepet tölt be a következő terveinkben is.

Elképzeléseink a következők:

1. Természeti környezet

Óvodánkba járó gyermekeink számára környezeti nevelés, munkára nevelés, valamint az öngondoskodás elvének figyelembevételével teremtettük meg kiskertünket.

A gyermekek megtapasztalhatják folyamatos, szorgos és kitartó munkájuk eredményét, fogyasztják kertünk „kincseit”.

A hatékonyság növelése érdekében tovább bővítenénk eperfalunkat, a régi elavult ládákat lecserélnénk, valamint speciális öntözőrendszert építenénk ki a falra.

Palántákat, fűszernövényeket vetőmagokat, csíráztató edényeket, szükséges kerti szerszámokat, nagyítókat szeretnénk vásárolni.

Növényfuttató és futónövények is szebbé tennék a kertünket.

Természetdobozainkat is szeretnénk kiegészíteni kis mikroszkópokkal, természetismerettel kapcsolatos társasjátékokkal.

2. Épített környezet

Ismételten bátorodom előhozakodni az intézmény számára nagyon fontos dologgal, ami 4. éve kapott immár „nemet”.

Első udvarunk végében található egy réges-régi kerek alakú kő medence. Ennek és közvetlen környezetének a felújítása egy nagy vágyunk.

Ennek a területnek nagy jelentősége van a nyári hőség idején. Jól kialakított zuhanyzókkal, a medence korszerűsítésével (rekortán gumi bevonat) a gyermekek fürdőzhetnek, testhőmérsékletüket tudjuk csökkenteni.

A medence körül lévő terület egykoron kimaradt a területrendezésből, melynek során gumi burkolatot kapott volna. Jelen pillanatban ott áll kopáran. Ezért szeretnénk ezt a részt is rendbe tenni, gumi téglázni, és növényekkel beültetni a szélét.

Előzetes felméréseket már végeztem, és tudom, hogy költséges a megvalósítása, de ez a terület nagyban rontja a látható külső környezeti képünket.

3. Kirándulás

Tavasszal szeretnénk autóbuszos kirándulásra vinni a gyermekeket, ahol a jó levegőn játszhatnak, és megfigyeléseket végezhetnek a természetben.

A helyszín Nőtincs.

IV. A MEGVALÓSULÁS TERVE

A pályázati lehetőségből terveink szerinti céljaink:

- zöldítés, eperfal korszerűsítése, öntözőrendszer kialakítása
- növények telepítése a kertbe, az épület korlátjaira, az első udvarra
- virágföld, palánta vásárlás
- természetdobozba mikroszkópok, természetismereti társasjátékok
- medence korszerűsítése, zuhanyzó kialakítása, közvetlen környezetének felújítása
- a gyermekek kirándulása Nőtincse

V. A MEGVALÓSÍTÁS IDŐPONTJA

Medence és környezetének korszerűsítése: tavaszi időszak

Vetések, ültetések időszaka: március

Egyéb zöldítések: március - április

Gyermekek kirándulása: március - április

VI. A PÁLYAMŰ MEGVALÓSÍTÁSÁNAK TERVEZETT KÖLTSÉGE

Virágföld, vetőmagok, virágpalánták, kerti növények, természetdobozba eszközök, eperfal korszerűsítése	600.000.-
Medence korszerűsítése, zuhanyzó kialakítása, közvetlen környezetének felújítása (zöldítése) előzetes felmérések alapján	3.500.000.-
Gyermekek kirándulása Nőtincsre	400.000.-
Céljaink megvalósulásának számított összege összesen:	4.500.000.-

V. AZ IGÉNYELT TÁMOGATÁS MÉRTÉKE

Tisztelettel kérem Önöket, hogy lehetőségeik mértékében szavazzanak bizalmat a további kertépítés, a zöldítés, a gyermekek kirándulása, valamint a medencénk korszerűsítésének megteremtéséhez.

Az Önök által megszavazott összeg mértéke szerint szeretnénk megkezdeni a munkálatokat, esetleges további forrásokat keresve a megvalósításhoz.

Hálás szívvel köszönöm a gyermekek és a Kollégáim nevében is.

Budapest, 2022.06.28.

Tisztelettel,

Magyar Melinda

óvodavezető helyettes

NAPFÉNY ÓVODA
1098 Budapest Napfény u. 4.

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata
Városfejlesztési, Városgazdálkodási és Környezetvédelmi Bizottsága
1092 Budapest, Bakáts tér 14.

**„Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés
Ferencváros bölcsődei és köznevelési
(óvodák, iskolák) intézményeiben 2022”**

A pályázó intézmény: *Napfény Óvoda Budapest IX. Napfény u. 4.*

A pályázatért felelős személy: *Bakonyi Ágnes*

Budapest, 2022. 06. 21.

Bakonyi Ágnes
Óvodavezető

**„Van reményem a jövőben: a fiatalok, akik
megértik a problémákat, és van kellő erejük a világ
megváltoztatásához.”**

Jane Goodall

Az óvodai nevelés a családi nevelés mellett a legalkalmasabb arra, hogy a környezethez való pozitív viszony alapozása, alakítása megkezdődhessen, mert a gyerekek ösztönösen tisztelik a természetet és rácsodálkoznak sokszínű élővilágunkra. Elsősorban a gyermekek érzelmein keresztül ható viselkedés mintákat közvetítünk a környezetvédelmi szemléletformálásban is. Helyi adottságunkból adódóan (lakótelepi környezet) elsősorban az épített környezet megismerésére, megszerettetésére, védelmére van módunk. Ugyanakkor igen fontosnak tartjuk, hogy tiszteljék az élő természetet, növényeket, állatokat ismerjenek meg, találkozhatnak velük. Céljaink megvalósulása érdekében változatos, játékos és motiváló tevékenységeket szervezünk -oly módon, hogy abban a szülők is aktív szerepet vállalhassanak. Törekszünk a párhuzamos partneri kapcsolat kialakítására, várjuk e nevelési területtel kapcsolatos ötleteiket, segítségüket. A természet szerető környezetkímélő magatartás, - a pozitív viszonyulás személyiségbe történő beépülését az óvoda csak a családok megnyerésével, a közös törekvések eredményeként valósíthatja meg.

A. A mi feladatunk, hogy segítsünk nekik abban, hogy megmaradjon bennük ez az eredendő képesség és felnőtté válva is képesek legyenek harmóniában élni a természettel!

A Napfény Óvoda a József Attila lakótelepen működik négy csoporttal, előreláthatólag a 2022/23 tanévben 86 gyermekkel.

Célunk:

- Az élő és élettelen környezet megismertetése, a természeti és társadalmi lakókörnyezethez fűződő pozitív érzelmi viszony megalapozása
- Sokrétű tevékenység biztosítása, melynek során átélik a gyermekek a felfedezés örömeit, megtapasztalják környezetalakító munkájuk eredményét
- Viselkedésükben jelenjenek meg környezet-harmonikus jártasságok, készségek
- Közvetlen tapasztalataikon, érzelmi kötődésükön keresztül jussanak el környezetük megbecsüléséhez, védelméhez
- A gyermekek érdeklődésére, cselekvési vágyára, érzelmi vezéreltségére alapozva korszerű szokásrendszert, gondolkodásmódot és viselkedés-kultúrát alapozunk

Feladat:

- Az életkori sajátosságoknak, a helyi adottságoknak megfelelő műveltségterületek kidolgozása, sokféle tevékenység és élmény biztosítása
- A nevelési területek és tevékenységi formák komplexitásának biztosítása
- Konkrét cselekvésbe ágyazott összefüggéseket felfedeztetni – ökológiai szemléletmód alapozása, miszerint minden mindennel összefügg a természetben.

Program:

Természeti és épített környezet védelme, fejlesztése, zöldítési munkálatok elvégzése:

- * Az épített környezetestétikájának megismertetését, szeretetét, tiszteletét.
Az emberi munka értékének megmutatása, munkájuk megbecsülése, gyönyörködtetés

A környezeti neveléssel kapcsolatos információáramlás biztosítása a szülői értekezleteken és felhívó jellegű esztétikus faliújságokon.

- * Élő- zöld kerítést két éve kezdtük kialakítani, óvodánk kerítése mellett, ezt még bővíteni szeretnénk leylandikkal, és cserjékkel, futó növényekkel.
- * A füves területek ápolása, pótlása folyamatosan pótlásra szorul. A zöldfelületet növelni szeretnénk egynyári- és évelő virágokkal, virágládáinkba pótoljuk évszaknak megfelelően a növényeket, virágokat. Az ablakokban lévő virágládákban lévő növényeket is a gyermekekkel együtt gondozzuk.
- * Szeretnénk megismertetni a gyermekeket a komposztálással, komposztáló edény beszerzésével.
- * Fűszerkertünk bővítését tervezzük, ill. gyógynövény ágyást szeretnénk kialakítani
- * Intézményen belüli „zöldsarok” felújítását tervezzük, csíráztatás, ültetés, megfigyelőhelyeit szeretnénk bővíteni, valamint újabb szobanövények beszerzését tervezzük.
- * A gyermekeket a szelektív hulladékgyűjtésére szoktatjuk, már évek óta elkülönítve gyűjtjük a papírt a többi hulladéktól. A Szelektív hulladékgyűjtők sajnos anyaguk miatt hamar tönkrementnek, pótlásuk folyamatosan szükségessé válik. A kukáinkba a műanyagot és a papírt a kommunális hulladéktól is külön tudjuk már gyűjteni. Elemgyűjtő konténerünk 2017 augusztusától van, melyet szükség esetén cserélnék.
- * Szeretnénk beszerezni egy palackzsugorító gépet, mellyel jelentősen csökkenhetne a hulladék, s a családok is használhatnák
- * Célunk, hogy a szülők körében javuljon a pozitív érzelmi viszony kialakulása a közvetlen környezet élővilága iránt. Elértük azt, hogy több szülő, és nagyon sok gyerek és pedagógus is kerékpárral közlekedik az óvodába, ezért kerékpártárolók számát bővítettük, melyet az Önök támogatása nélkül nem jöhetett volna létre. Óvodásaink 99%-a tanul meg kerékpározni, mire iskolába megy, köszönhető ez a kerékpározás népszerűsítésének és a feltételek biztosításának, a tárolónak, a futóbicikliknek. Kerékpártárolónk időjárásnak megfelelő tető létesítését tervezzük, az aljzat elkészült, sajnos az ára az egekbe szökött, támogatás nélkül, nem tudjuk megvalósítani. Alapkészségek fejlesztése a legfőbb feladatunk.

Kirándulások, környezet és természetvédelemmel kapcsolatos előadásokon való részvétel:

- * Az udvarunk alkalmas arra, hogy a gyermekek gyűjtögessenek, rovarokkal, madarakkal ismerkedjenek. Ehhez több nagyító, bogárnézegető további beszerzésére lesz szükség. 2012-ben megkaptuk a „Madárbarát óvoda” címet, további odúk, madáretetők, itatók pótlása is szükségessé vált. A Madárbarát egyesület tagja az Óvodánk. A „Madárbarát óvoda” cím elnyeréséhez évek óta szervezzük a „Madarászovi” foglalkozásokat, gondoskodunk kertünk madarairól. A gyermekek az óvó nénikkel együtt évről-évre különböző madáretetőket készítenek, különféle etetőanyagot állítanak elő. Az elmúlt évben beszereztünk költő odút, melybe már be is költözött cinkék mellett egy rozsdafarkú is, mely évek óta nálunk költ. A rendszeres madáretetés és a költő odú kihelyezésével egyre több fajta madár megfigyelése válik lehetővé: cinkék, zöldküllő,

csuszka, rozsdafarkú, fenyőrigó, szarka, feketerigó, gerle, galamb, varjú, dolmányos varjú mind megjelentek kertünkben. További madáretetők és odúk kihelyezését szeretnénk megoldani. A madarak etetésének kiegészítésére cserjéket ültetünk, melyek táplálékul is szolgálnak a madaraknak. Feladatunk még az egész éven át tartó madáritatók kihelyezése. A Madárbarát egyesület tagja az Óvodánk.

- * Az ismeretanyagot a gyermekeknek a „Madarászovi” foglalkozásokon biztosítjuk. Ezen alkalmakon megismerkednek a gyermekek a környezetükben látható madarakkal, életmódjukkal, hasznosságukkal. Az óvodapedagógusok ismereteit gyarapítandó, munkájukat megkönnyítendő, madárfelismerő könyveket vásárlunk, ismeretszerző könyvekkel a családokat könyvek kölcsönzésével is szeretnénk támogatni.
- * Az óvoda helyi programjának alapja a közvetlen tapasztalatszerzésen alapuló ismeretszerzés. Ennek megvalósulási formája a kirándulás, amely alkalommal a gyermekek közelről figyelhetik meg az állatokat, élőhelyüket, táplálkozásukat, kicsinyeiket. Ehhez a közvetlen tapasztalatszerzéshez megfelelő helyszínek kellenek, pl. Állatkert, Vadasparkok, Természettudományi kiállítások, foglalkozások terepgyakorlatok melyeknél a belépő elég drága még csoportosan is, ahová legalább egy évben 2x minden gyermeket szeretnénk eljuttatni.
- * Mivel a kicsiket is szeretnénk élményhez juttatni, szívesen fogadunk óvodánkba olyan foglalkoztatásokat, mely állatokat mutat be testközelből a gyermekeknek. Minden tavasszal szervezünk kirándulást, szülőkkel együtt, olyan helyre, ahol a természet közelséget megtapasztalhatják, állatok, növények védelmére, ismeretére hívhatjuk fel a figyelmet. Célunk, hogy a szülők körében javuljon a pozitív érzelmi viszony kialakulása a közvetlen környezet élővilága iránt.
- * Zöld ünnepeink megünneplése korcsoportnak megfelelő gazdag programokkal; **Állatok Napja-okt. 4. Víz világnapja márc. 22., Föld Napja ápr. 22., Madarak Fák Napja máj.10.** udvarunk esztétikusabbá tételével, takarítással és virágültetéssel, kirándulással szeretnénk megünnepelni közösen a szülőkkel lehetőség szerint tavasszal.
- * Kerti szerszámaink folyamatos használatuk miatt elhasználódnak, ezeket is szeretnénk folyamatosan pótolni.
- * Természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos folyóiratok, szakkönyvek, eszközök vásárlása
- * A gyermekek környezet- és természetvédelmi szemléletének kialakítása, eszközök beszerzésével, játékos tudáspróbák, vetélkedők szervezésével
- * Az érdeklődő gyermekek számára Tehetséggondozó műhely működtetése környezeti nevelés témakörben havi rendszerességgel.
- * A fajok széleskörű megismertetése érdekében szeretnénk bevezetni a „hónap állata, és növénye” című sorozatot. Ennek keretében havonta más állatról kerül ki kép és rövid ismertető, az erre rendszeresített faliújságon, az óvoda facebook csoportjában.

Az elmúlt esztendőben kiemelkedően gazdag programokkal valósítottuk meg a környezeti nevelésünk céljait. Sikereinket bizonyítják eredményeink gyermekek, szülők visszajelzései is.

A pályázat költségigénye:

<i>Program, eszköz:</i>	<i>Időpont</i>	<i>Költség:</i>	<i>Összköltség:</i>	<i>Saját erő:</i>	<i>Támogatás igény:</i>
Tehetséggondozó műhely környezeti nevelés témakörben havi rendszerességgel- anyagköltség- programok- 10 fővel	2022. novembertől ápriliséig	400.000.-Ft	400.000.-	50.000	350.000.-Ft
Élő kerítés kiegészítése (leylandi cipusokból db) föld-trágya vásárlással	2022. 03-05.	20X10.000.-Ft	200.000.-	20.000.-	180.000.-Ft
Madarászovi foglalkozások	2022.11.-2023.05	5x9.000,-Ft	45.000,-	9.000,-Ft	36.000,-Ft
Madártani egyesületi tagság	2023.03.	12.000.-Ft	12.000.-Ft	2000.-Ft	10.000.-Ft
Bogárháton foglalkozás	2023.02-4. hónapban	120.000	120.000.-Ft	20.000.-Ft	100.000.-Ft
Állatbemutató- simogató foglalkozások 3 féle	2022. 11-2023. 04. hónapban	3x75.000	225.000.-	25.000.-Ft	200.000.-Ft
Sütnóra	2023. 01-02.	80X600	54.000.-	4.000-Ft	50.000.-Ft
Egynyári növények, fűszernövények egyéb palánták beszerzése virágföld, virágok, virágtartók, kerti szerszámok,	2023.02- 05	40x400,-Ft 10x 2.000.-Ft 8x5000.-Ft	16.000,- 20.000.- 40.000.-	6.000,-Ft 5.000.-Ft 5.000.-Ft	10.000,-Ft 15.000.-Ft 35.000.-Ft
ÖKO Környezettudatos ház az udvarra	2022. 11-2023. 05	140.000.-Ft	140.000.-	10000.-	130.000.-
Autóbusz kirándulás 3 db autóbusz (50 fős/szülőkkal)	2023. 04-05.	3 x 130.000,-Ft	390.000,-	90.000.-Ft	300.000,-Ft
Belépőjegy Vadas-parkokba, állatkertbe, (terepgyakorlatok, előadások) múzeumba, kiállításra 86 gyermek részére	2022. 03-05.	86x 2000,-Ft 86x 2000,-Ft	344.000,-	44.000,-Ft	300.000,-Ft
Kikopott fű pótlása, gyepszőnyeg	2023.03.-06. hó	fűmag: 5.000.- gyeptrágya: 10.000.-	5.000.-Ft 10.000.-Ft	5000.-Ft 2.000.-Ft	8.000.-Ft
Távcsövek, bogárnézegetők, nagyítók, kísérletező készletek, mikroszkóp,	2022.10-2023.-05-ig folyamatos	100.000.-Ft	100.000.-Ft	10.000.-	90.000.-Ft
Könyvek, természetről, állatokról, növényekről	2022.11-2023. 05.	50.000.-Ft	50.000.-Ft	5.000.-Ft	45.000.-Ft

Komposztáló edény beszerzése	2022.10-12	30.000.-Ft	30.000.-Ft	5.000.-Ft	25000.-Ft
Palackzsugorító gép	2022.10-11	15000.-Ft	15000.-Ft	5000.-Ft	10000.-Ft
Kerékpár tároló kiegészítése, fedél a kerékpárok tetejére	2023. márciustól	1.150.000.- Ft	1.150.000.- Ft	150.000.-Ft	1.000.000.-Ft
Magaságyás létrehozása, földcserével	2023. márciustól	150.000.- Ft	150.000.- Ft	20.000.-Ft	130.000.-Ft
Környezetismereti társasjátékok, vetélkedőkhöz, kis jutalmak	2022.11-2023. 05.	50.000.-Ft	50.000.-Ft	10000.-Ft	40.000.-Ft
Összesen:			3.566.000.-Ft	502.000.-Ft	3.064.000.-Ft

Összesen kért támogatás: 3.064.000.-Ft, azaz Hárommillió Hatvannégyezer forint.

PÁLYÁZATI ADATLAP

**„Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés
Ferencváros bölcsődei és köznevelési (óvodák, iskolák)
intézményeiben 2022”**

A PÁLYÁZÓ INTÉZMÉNY NEVE: Napfény Óvoda

CÍME: 1098. Napfény u. 4.

email címe: napfenyovi04@gmail.com

SZÁMLASZÁMA: 10401196 – 000290047 – 00000008 (Pályázati alszámla)

Pályázatért felelős neve: Bakonyi Ágnes óvodavezető

email címe: iroda@napfenyovi04

Telefon: 30/3204641

Budapest, 2022. 06. 21

Bakonyi Ágnes
.....
Óvodavezető

A FERENCVÁROSI MÉHECSKE ÓVODA PÁLYÁZATA

„Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés Ferencváros bölcsődei és köznevelési (óvodák, iskolák) intézményeiben 2022”

Pályázó intézmény: Ferencvárosi Méhecske Óvoda
1091 Budapest Ifjúmunkás utca 30.

Intézményvezető, a pályázatért felelős személy:
Kulcsár Erika óvodavezető
vezeto@mehecskeovoda.hu

A megvalósítás időpontja: 2022. szeptember – 2023 június

„Tegyünk azért, hogy madárdalos és virágpompás kertek között élhessünk.”

Bálint György

Helyzetelemzés, terveink:

Nevelőtestületünk fontosnak tartja, hogy a gyermekek számára szeretetteljes, biztonságérzetet nyújtó óvodai légkört teremtsünk. A boldog gyermekéveket óvodánkban játékos tevékenységeken keresztül biztosítjuk, mivel képességeket, ebben a tevékenységben lehet a leghatékonyabban fejleszteni. Változatos lehetőségeket biztosítunk a tapasztalatszerzésre, az ismeretek bővítésére, minden esetben az életkori sajátosságokat szem előtt tartva. Gyermekeink aktívan vesznek részt elemi környezetvédelmi tevékenységekben, megismerik a környezetükben élő állatokat, növényeket. Egész évben végeznek állat és növénygondozási feladatokat.

Az óvoda épülete folyamatos javításokra szorul, de nagy előnyünk a tágas udvar, ami a lakótelepi gyermekek számára a mozgáslehetőséget, a mindennapos udvari játékot biztosítja. A gyermekek nagyobb része a panellakásokból a lakótelepről érkezik hozzánk.

Jelenleg az udvar fásított, cserjés, ami nyáron nagyon jó árnyékot ad. A gyerekek számára elérhető közelséget biztosítanak a kiskert növényei. Nagy örömünkre, pályázati úton sikerült a magasságyásokat megújítani. Ezáltal sokkal nagyobb lehetőség nyílik az óvodán belül, hogy minden gyermek folyamatosan részt tudjon venni a növények gondozásában. Az udvaron megismerkedhetnek a kerti munkákkal, melybe megfelelő méretű szerszámokkal ők is részt vehetnek. Kertünkben a gyerekek aktívan bekapcsolódhatnak a gyomlálásba, kapálásba, gereblyezésbe és öntözésbe. A környezeti nevelés szorosan összefonódik az egészséges életmódra neveléssel, ezért naponta fogyasztunk gyümölcsöt, zöldséget. Csodálatos leszüretelni az általunk termesztett paradicsomot, paprikát, uborkát vagy fügét, almát. A növények ápolása türelemre tanít és a természet szeretetére szoktat. Bővül ismeretük a növények életfeltételeiről, fejlődésükről, látják munkájuk eredményét.

„Mondd el és elfelejtem; mutasd meg és megjegyzem; engedd, hogy csináljam és megértem.”

(Konfucius)

Az óvoda belső terei is tükrözik a zöld óvodai tartalmakat. Minden csoportszobának egyéni hangulata van, sok növényvel, a természetsarokban megtalálhatók a természet kincsei (kavicsok, botok, különböző termések). A gyermekek közreműködnek a növények ápolásában, és állatgondozási feladatokat látnak el, mert több csoportszobában van terráriumban görög teknős. A folyosón is megfigyelhető a környezetbarát szemléletmód, mert növények, Zöld hirdetőfal, szelektív hulladékgyűjtők vannak kihelyezve. Munkánk eredményességét tükrözi, hogy „Örökös Zöld Óvoda” címmel rendelkezünk. Büszkék vagyunk Madárbarát Óvoda címünkre, és nagy hangsúlyt fektetünk a madárvédelemre. Az intézmény udvara, növényzete lehetővé teszi, hogy sok élőlény találjon otthonra. Madárbarát kertünk kialakítása során nem csak a saját, hanem a kertben előforduló madarak igényeit is figyelembe vettük. Élőhelyeket, táplálkozási, szaporodási lehetőséget biztosítunk számukra. Fontos, hogy a gyerekeknek igényükké váljon az állatokról való gondoskodás.

A gyerekek gondozása, testi- lelki szükségleteinek és mozgásigényének kielégítése, egészségük megőrzése, a családok egészségkultúrájának fejlesztése fontos feladatunk. Napirendünk részét képezi a pihenés. Az ebéd utáni pihenőhöz megteremtjük a nyugodt pihenés feltételeit. Termetrendezünk, szellőztetünk, gyermekek átöltöznek a pihenéshez. Mesét mondunk, mese után simogatással oldjuk esetleges nyugtalanságukat. A nyugodt pihenést segítően a nagy melegben a mobil klíma használata, melyeket azon idő alatt használnánk, amíg a gyermekek az udvaron tartózkodnak, így a már lehűtött csoportszobába érkeznének be. Hőségriasztás, magas uv érték esetén 11 órától 15 óráig nem tartózkodunk az udvaron. Fontos a megfelelő szellőztetés az intézmény belső tereiben, de egészségünk védelme érdekében kerülnünk kell a huzatot. A csoportszobák hőmérsékletét szeretnénk csökkenteni a kánikulai időszakban mobil klímával.

A testi egészség megőrzésére irányuló védő, szépítő terveink:

- ❖ Évelő növények, hagymás virágok ültetése, virágföld pótlása.
- ❖ Kis konyhakertekbe (csoportok részére kialakított magaságásokban) zöldség palánták vásárlása.
- ❖ Kerti napkollektoros zuhany 2db
- ❖ Mobil klíma 2db.
- ❖ Takaróponyva a homokozókra 3db.

A lelki egészség megőrzésére irányuló programok, tervek:

- ❖ „Bogárháton” c. program keretében egy környezetvédelmi előadás megszervezése gyerekek számára.
- ❖ „Madarász ovi” programba bekapcsolódni, tematikus foglalkozásokon részt venni a gyermekekkel.
- ❖ Fűvészkertben A Szamóca Kiskertész Tanoda környezettudatos oktató programján részt venni.
- ❖ Buszos kirándulás a Budakeszi Vadasparkba

Bízunk abban, hogy a közös tevékenység során átélt élmények és tapasztalások elmélyítik és megalapozzák, hogy a természet szeretete és védelme maradandó értéként beépüljön személyiségükbe.

A pályázat megvalósításának tervezett költségvetése:	
Évelő növények, hagymás virágok ültetése	20.000, -Ft
Virágföld	10.000, -Ft
Zöldség palánták	30.000.-Ft
Buszos kirándulás a Budakeszi Vadasparkba	130.000, -Ft
Bogárháton interaktív program	75.000, -Ft
Fűvészkerti foglalkozás	35.000, -Ft
Madarász ovi program	38.000, -Ft
Kerti napkollektoros zuhany 2db	180.000, -Ft
Mobil klíma 2 db	250.000, - Ft
Takaróponyva homokozóra 3 db.	35.000, - Ft
Teknős terráriumba melegítőégő, UV izzó	30.000, -Ft
Összesen:	833.000, -Ft
Vállalt önrész:	33.000, -Ft

Bankszámlaszám:

104011960002903800000000

Ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék óvja környezetét, már óvodás korban meg kell alapoznunk gyermekeink természet iránti szeretetét. Nélkülözhetetlen a helyes modell, példa állítása, hiszen a gyerekek utánozva tanulnak. Az a gyermek, aki megbarátkozik a természet szépségével, értékeivel, remélhetőleg később természetes módon védeni is fogja ezeket. Igyekszünk úgy hatni gyermekeink szemléletmódjára, hogy felismerjék mi a helyes és helytelen a környezetvédelemben.

A Ferencvárosi Méhecske Óvoda környezeti nevelése során megmutatja a legkisebbeknek a természet szeretetét, az épített környezet védelmét, a madarak gondozását, a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát, a környezetbarát alapanyagok használatát, az energiatakarékos hétköznapiakat melyek minél kisebb ökológiai lábnyomot eredményeznek, így védve a Földet.

Őszintén reméljük, hogy fenntartónk támogatásával terveink megvalósulhatnak, és az óvodánkba járó gyermekek tapasztalatait tovább gazdagíthatjuk a környezettudatosság területén.

Budapest, 2022. 06. 17.

Tisztelettel és köszönettel:

Andrikóné Bába Edina

pályázat író pedagógus

Kulcsár Erika
óvodavezető

FERENCVÁROSI UGRIFÜLES ÓVODA
1091. Budapest, Hurok u. 9.
Tel.:06-1-377-0691
info@ugrifulesovoda.hu
OM:034402

PÁLYÁZAT

„INTÉZMÉNYI ZÖLDPROGRAM ÉS KÖRNYEZTTUDATOS NEVELÉS FERENCVÁROS BÖLCSŐDÉI ÉS KÖZNEVELÉSI (ÓVODÁK, ISKOLÁK) INTÉZMÉNYEIBEN 2021”

A pályázatot készítette:
Schuszter Rita
Óvodapedagógus
Bp. 2022.06.15.

Óvodánk - Ugrifüles Óvoda – a budapesti Ferencvárosi Önkormányzat által fenntartott intézmény. 1960-ban épült, a József Attila lakótelep első óvodájaként.

Óvodánk zöldövezeti környezetben található. Az itt dolgozó óvónőknek lehetőségük van arra, hogy nap, mint nap alakítsák a gyermekek „világlátását” és a valóságot olyannak mutassuk amilyen, és ha lehet „öröme szabottan”, hogy az eredmény ne maradjon el.

Az ember világképe, értékrendje tapasztalatain alapul. A gyermekkor benyomásai, élményei meghatározzák felnőttkorunk gondolkodásmódját, életmódját. Segítségünkkel a gyermekek bensőséges kapcsolatot tudnak majd kialakítani természeti környezetükkel, képesek lesznek rácsodálkozni az őket körülvevő természetre. Az óvodai környezeti nevelésben megéljük és átadjuk, a környezeti kultúrát. A gyermekek, miközben ismerkednek környezetükkel, az élőlényekkel, növényekkel és állatokkal, megalapozódik ökológiai szemléletük, összefüggéseket fedeznek fel, megismerik és megtapasztalják, a "minden mindennel összefügg" elvét.

A környezeti nevelés érték közvetítés, melynek során fontos feladataink vannak. Pozitív érzelmi viszonyt teremtenünk, a természet és a gyermekek között, olyan attitűdöket, szokásrendszereket alakítunk ki, melyek a természet, az élőlények és az élet tiszteletében fejeződnek ki. Az attitűdöt, környezetbarát cselekvéseink és szokásaink határozzák meg. A gyermek a természettel való első találkozásai alkalmával pozitív érzelmei kifejezésére a szeretem-, nem szeretem, szavakat használja, majd megtanulja a tartalmukban többet jelentő kifejezéseket, tisztelem, elfogadom, óvom, vigyázok rá.

Óvodánkban játszva gondolkodunk együtt, hiszen, ha rend van gondolatainkban, rend lesz az életünkben. A környezeti nevelés „játszani hív” hiszen az óvoda életkori sajátossága az, hogy játszik, és a körülötte lévő világgal így ismerkedik. Játékos feladatokkal, óvónőink által kezdeményezett tapasztalási (tanulási) szituációkkal becsalogatjuk a fejlődés, a táplálkozás, a tisztálkodás, a sport és az állatok világába, gondolatokat ébresztve a környezet, a közlekedés, az illem, a veszélyes helyzetek témaköréből.

Az óvodai környezeti nevelésben a tanulás tapasztalatszerzés megszervezése változott a legtöbbet előnyére, hiszen kivonult a szobák falai közül, és a természet a környezet lett a tanulás tárgya. Szinte teljesen megszűnt az ismeret centrikus foglalkozás vezetés és az élménypedagógia módszereit alkalmazzuk a tevékenységek tervezésénél. A közvetlen élményeken alapuló tevékenység hatására fejlődik a gyermek érzékenysége, és alapozódik meg a természettel élni tudó ember szokása.

Ezért olyan óvodai élet szervezését tartjuk kívánatosnak, amely a természetbarát, környezetbarát szemléletet sugallva, segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség...) és akaratának (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat, ...) fejlődését.

Óvodánkban is rendszeressé váltak a kirándulások, terepjárások, melyek során megtanulják a gyermekek az időjárásnak, a terepnek megfelelő öltözködést, a csalán, a rovarok, az égető napsütés elleni védekezést. Elsajátíthatnak olyan viselkedési mintákat, amelyek alkalmasak arra, hogy gyakorlásuk közben megfigyelhessék az élő természetet, észrevegyék a legapróbb növényt, rovar, meghallják a madarak hangját, más állatok neszeit.

E pályázat gondolatait - pozitív elbírálással - az óvodások környezeti nevelésének szakszerűbb folytatásával, az óvodai alapprogramban foglalt követelmények hatékonyabb érvényesítésével a szokásrendszer és az életvitel (az óvodai tevékenységek adta lehetőségek kihasználásával, a külső és belső terek megfelelő kialakításával) kellő megalapozásával szeretnénk még mélyebben megvalósítani.

Bízunk benne, hogy pályázatunk megvalósításához elnyerjük a támogatást. Általa gyermekeinket új ismertekhez juttatva, a természeti környezet értékeinek gondozására, megóvására nevelve, erősíthetjük bennük, hogy a későbbiek során ezen tapasztalatokra alapozva környezettudatos gondolkodóvá váljanak.

Strukturált pénzügyi terv:

- Kerékpártároló kibővítése **100.000 Ft**
- „Madarász Ovi” foglalkozás folytatása, bogárháton foglalkozás tartása, állatbemutató foglalkozások tartása, **400.000 Ft**
- Zöldfelületek képzése, bővítése (virágláda, virágföld, egynyári növények, fűszernövények és kerti szerszámok beszerzése) **300.000 Ft**
- Kirándulás, múzeum és állatkert látogatás (autóbuszbérlés, belépők) **550.000 Ft**
- Természetvédelemhez kapcsolódó szakkönyvek, játékok beszerzése **150.000 Ft**

Összesen: **1.600.000 Ft**

Melyből az óvoda önrésze: 100.000 Ft

Igényelt pályázati támogatás összege összesen: **1.500.000 Ft**

Bankszámlaszámunk: 10401196-00029051-00000001

Budapest, 2022.06.15.

Schusztér Rita

Pályázatért felelős: Schusztér Rita

Telefon: 3-770-691

info@ugrifulesovoda.hu

Rudenné Nagy Dóra

Ferencvárosi Epres Óvoda

Budapest

Epreserdő u. 10.

1098

Barna Renáta részére
Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros
Önkormányzata

Budapest

Bakáts tér 14.

1092

Ferencvárosi Epres Óvoda
1098 Budapest, Epreserdő u. 10.
info@epresovoda.hu

PÁLYÁZAT

„Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés Ferencváros bölcsődei és köznevelési (óvodák, iskolák) intézményeiben 2022”

1. Program leírása

Természetes és épített környezet védelme, fejlesztése, zöldítési munkálatok elvégzése:

Az Óvoda udvarát borító kavicsot szeretnénk kicserélni természetes takaróra, fűre vagy gyeptéglára. A kavicsburkolat balesetveszélyt jelent a gyerekek számára, elcsúsznak, elesnek rajta, ezen felül szeretik szájba venni is a kavicsot. Tavaly sajnos felnőtt baleset is származott belőle, amikor az egyik óvónő elcsúszott és eltörte a bokáját. Meglátásunk szerint, nem ideális Óvodába való talajtakaró.

Kirándulások, környezet és természetvédelemmel kapcsolatos előadásokon való részvétel:

Tavalyi tapasztalat alapján (is) az Állatkertbe való látogatás mindig nagy élmény a gyermekek számára, így szeretnénk ezt a programot a következő tanévben is megismételni. Az Állatkert messzesége miatt tömegközlekedéssel nem tudjuk megközelíteni a kisgyerekekkel, ezért külön busszal lenne szükségünk, illetve a belépőjegyeket is a pályázatból fizetnénk.

2. Részletes költségvetés

Program, eszköz	Időpont	Költség	Összköltség	Saját erő	Támogatás igény
Kavics kicserélése az udvaron	2022. ősz	900.000 Ft	1.150.000 Ft	70.000 Ft	830.000 Ft
Állatkerti látogatás busszal	2023. tavasz	250.000 Ft		30.000 Ft	220.000 Ft

3. Pályázati adatlap

- Pályázó intézmény és a pályázatért felelős személy: Ferencvárosi Epres Óvoda; Pausch Anikó óvodavezető
- Pályázatért felelős személy elérhetősége: 1098 Budapest, Epreserdő u. 10; info@epresovoda.hu; +36-1-280-6705; +36-30-715-9650
- Pályázó intézmény bankszámlaszáma: 10401196-00029028-00000003

Budapest, 2022.06.22.

Ferencvárosi Epres Óvoda
1098 Budapest, Epreserdő u. 10.
info@epresovoda.hu

PÁLYÁZAT

„Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés Ferencváros bölcsődei és köznevelési (óvodák, iskolák) intézményeiben 2022”

1. Program leírása

Természetes és épített környezet védelme, fejlesztése, zöldítési munkálatok elvégzése:

Az Óvoda udvarát borító kavicsot szeretnénk kicserélni természetes takaróra, fűre vagy gyeptéglára. A kavicsburkolat balesetveszélyt jelent a gyerekek számára, elcsúsznak, elesnek rajta, ezen felül szeretik szájba venni is a kavicsot. Tavaly sajnos felnőtt baleset is származott belőle, amikor az egyik óvónő elcsúszott és eltörte a bokáját. Meglátásunk szerint, nem ideális Óvodába való talajtakaró.

Kirándulások, környezet és természetvédelemmel kapcsolatos előadásokon való részvétel:

Tavalyi tapasztalat alapján (is) az Állatkertbe való látogatás mindig nagy élmény a gyermekek számára, így szeretnénk ezt a programot a következő tanévben is megismételni. Az Állatkert messzesége miatt tömegközlekedéssel nem tudjuk megközelíteni a kisgyerekekkel, ezért külön buszra lenne szükségünk, illetve a belépőjegyeket is a pályázatból fizetnénk.

2. Részletes költségvetés

Program, eszköz	Időpont	Költség	Összköltség	Saját erő	Támogatás igény
Kavics kicserélése az udvaron	2022. ősz	900.000 Ft	1.150.000 Ft	70.000 Ft	830.000 Ft
Állatkerti látogatás busszal	2023. tavasz	250.000 Ft		30.000 Ft	220.000 Ft

3. Pályázati adatlap

- Pályázó intézmény és a pályázatért felelős személy: Ferencvárosi Epres Óvoda; Pausch Anikó óvodavezető
- Pályázatért felelős személy elérhetősége: 1098 Budapest, Epreserdő u. 10; info@epresovoda.hu; +36-1-280-6705; +36-30-715-9650
- Pályázó intézmény bankszámlaszáma: 10401196-00029028-00000003

Budapest, 2022.06.22.

**„Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés
Ferencváros bölcsődei és köznevelési (óvodák, iskolák)
intézményeiben 2022”**

PÁLYÁZAT

**Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzatának
Városfejlesztési, Innovációs és Környezetvédelmi Bizottsága**

**BARNA RENÁTA KÖRNYEZETVÉDELMI MUNKATÁRS RÉSZÉRE
(1092. BUDAPEST, IX. BAKÁTS TÉR 14.)**

Pályázó intézmény neve: FERENCVÁROSI CSICSERGŐ ÓVODA

A pályázatért felelős személy adatai: Leszko Gabriella intézményvezető

Telefon: 06/1-2151611

E-mail: ferencvarosi@csicsergoovoda.hu

Pályázó intézmény számlaszáma: 10401196-00029033-00000005

PÁLYÁZAT RÉSZLETES PROGRAMJA

A pályázat keretében tervezett programok, tevékenységek:

- ZÖLDFELÜLET KÉPZÉS, NÖVELÉS, FÁSÍTÁS
- MÚZEUMI ÓRÁK TARTÁSA
- BOGÁR HOTEL KIALAKÍTÁSA

- ZÖLDFELÜLET KÉPZÉS, NÖVELÉS, FÁSÍTÁS

Óvodánk nagy figyelmet fordít arra, hogy udvaraink, teraszunk zöld területét évente növeljük. A növények iránti szeretetre neveljük a gyerekeket, akikben az évek folyamán kialakítottuk az igényt az esztétikus, zöld környezet kialakítása iránt. Hogy gyermekeink számára újabb lehetőséget biztosítsunk a környezettudatos nevelésre, szeretnénk fákat elhelyezni dézsában az udvarainkon, teraszunkon. Nevelő szerepe mellett ezeknek a növényeknek árnyékoló szerepe is lenne.

- MÚZEUMI ÓRÁK TARTÁSA

Óvodásainknak szeretnénk minél több ismerttet nyújtani a környezettudatos szemlélet megerősítésére, ennek érdekében múzeumokat szeretnénk látogatni. A Természettudományi Múzeum állandó kiállításainak megtekintése a COVID előtt rendszeresen megjelent pedagógiai munkánk kiegészítéseként, s most szeretnénk ehhez visszatérni, valamint ugyanitt múzeumpedagógiai foglalkozásra vinni az arra nyitott gyermekeket (elsősorban nagycsoportos korúakat).

- BOGÁR HOTEL

Az óvodánkba járó gyermekek szívről viselik az óvoda udvarán található bogarak életét, annak alakulását, játékaikban gyakran megjelenik, hogy építenek számukra házakat, védelmet. Hogy ezt a törekvésüket, igényüket erősítsük, szeretnénk óvodánk udvarain bogár hotelt kialakítani/elhelyezni, ahol megfelelően gondoskodhatnak az ízeltlábúakról, megfigyelhetik életmódjukat.

PÁLYÁZAT MEGVALÓSÍTÁSÁNAK TERVEZETT KÖLTSÉGE

ZÖLDFELÜLET KÉPZÉS, NÖVELÉS, FÁSÍTÁS

Növények, föld, dézsák/kaspók beszerzése 600 000 Ft

MÚZEUMI ÓRÁK TARTÁSA

Programköltség: belépőjegyek, múzeumpedagógiai foglalkozás 150 000 Ft

BOGÁR HOTEL

Anyagbeszerzés, kialakítás 50 000 Ft

A MEGVALÓSÍTÁSHOZ SZÜKSÉGES ÖSSZEG: 800 000 Ft

ÖNRÉSZ BIZTOSÍTÁSA SZAKMAI KERETBŐL: 40 000 Ft

IGÉNYELT TÁMOGATÁS ÖSSZEGE: 760 000 Ft

A pályázat megvalósításának időpontja: 2022. ősz – 2023. tavasz.

Budapest, 2022. június 27.

Leszkó Gabriella
óvodavezető megbízásából

Kovács Enikő
óvodavezető helyettes

P á l y á z a t

„Intézményi zöldprogram és környezettudatos nevelés Ferencváros
bölcsődei és köznevelési (óvodák, iskolák) intézményeiben 2022”

Pályázó intézmény: **Ferencvárosi Liliom Óvoda**

Címe: 1094 Budapest, Liliom utca 15.

Pályázatért felelős személy: **Zsellérné Mikóczi Eszter**

Pályázat benyújtója: **Gál Adrienn, Tóthné Horváth Anna**

Az óvoda bankszámlaszáma: 10401196-00029036-00000002
K & H Bank Zrt.

Az óvoda adószáma: 16925971-1-43

Helyzetelemzés

Az utóbbi években nagyobb hangsúlyt tudtunk fektetni a környezeti és természetvédelmi nevelésre, köszönhetően az „intézményi zöldprogram” pályázatoknak.

2017-ben sikerült elnyernünk a Madárbarát Óvoda címet is.

Már hagyománnyá vált olyan programok szervezése, ahol gyermekeink a természetben tudnak megismerkedni növényekkel, állatokkal és környezetükkel.

Cél

Jól felkészült szakemberek által átadott ismeretek, és minél több, a természetben megtapasztalt élmény nyújtása a gyermekeink számára, mivel közvetlenül a természetes környezet megtapasztalása révén tud megvalósulni a külső világ tevékeny megismerése.

Madársuli

Játékos, élményszerű ismeretterjesztő foglalkozás a madarokról. A gyerekek testközelből szerezhetnek tapasztalatokat különböző madárfajtákról, élőhelyükről, táplálkozásukról, védelmükről.

A program vezetőjének, Imre Istvánnak célja, hogy megismertesse a gyermekekkel a madarak világát, hogy nem csak repkedni tudnak, hanem milyen okosak, mennyi mindent meg tudnak tanulni.

A foglalkozást két-két csoportonként szeretnénk megvalósítani, hogy minden gyerek testközelből részese lehessen ennek az élménynek. Azért is tartjuk fontosnak a madarak világának megismertetését az óvodásokkal, mert Madárbarát Óvoda címet viselünk pár éve.

Holló Méhészet bemutatója

A foglalkozáson játékos, interaktív módon ismerkedhetnek meg a gyerekek a méhek világával, szokásaikkal, viselkedésük rejtélyeivel, a méhészkedéssel, a mézkészítés fortélyáival.

Előadásukban hangsúlyt helyeznek mind az állatok kíméletére, mind az állatok iránti tiszteletre és szeretetre is. A méhek iránti védelemre nevelés nagyon fontos dolog, mivel a méheknek nagy szerepük van a fenntarthatóságban, mint beporzók. Fontos szerepet játszanak az ökoszisztémában: segítenek a növények terjedésében, és ezzel közvetve a klímaváltozás megfékezésében is, ugyanis a növények képesek megkötni a széndioxidot a levegőből, lassítva a felmelegedési folyamatokat.

Kirándulás egy Budapest körüli erdőségben

Az óvoda nagycsoportosaival szeretnénk ellátogatni egy közeli erdőbe: az Erdő Ajándéka Erdei Iskola szakembere által vezetett túrára. Az óvodások a kirándulás során érdekes, közvetlen tapasztaláson alapuló, cselekedtető módon ismerkedhetnek meg az erdő élővilágával, illetve a természetben való viselkedés szabályaival.

A városi gyerekeknek nagyon fontos, hogy megtapasztalják az erdőben való kirándulást. Szeretnénk a következő nevelési évben is folytatni ezt a hagyományt.

Bogárháton Program

Sasvári Zoltán visszatérő vendég óvodánkban. Idén is szeretnénk őt elhívni intézményünkbe, hogy megtarthassa játékos és interaktív foglalkozását a gyerekeknek a bogarokról és a rovarokról. Előadása alatt élő rovarokat láthatnak a gyerekek testközelből és látványos bogár maketteket is megfigyelhetnek, valamint közös játékokkal hozza közelebb az óvodás korosztályhoz ezen állatok izgalmas világát.

FKF Környezetvédelmi Program – Szemléletformálás (ingyenes)

Idén először szeretnénk részt venni a Fővárosi Közterület Fenntartó környezetvédelmi és szemléletformáló programjában. A foglalkozáson a gyerekek a fenntarthatóság pedagógiájának jegyében megtanulhatják, hogy a mindennapokban keletkező hulladékkal milyen módon kell bánni. Kiemelt szerepet kap a szelektív hulladékgyűjtés, az újrahasznosítás, a környezetvédelemmel, illetve a környezettudatossággal kapcsolatos témák.

Az intézményi zöldprogram keretein belül szeretnénk minden csoportunknak papírgyűjtő dobozokat vásárolni és egy modern komposztálót kialakítani sz óvoda udvarán, ugyanis hosszú távú céljainkban szerepel a zöld óvoda cím elnyerése, melyhez ezek elengedhetetlen feltételek.

Terv

Pályázatunkkal ebben az évben szeretnénk a gyermekek környezetvédelmi és természetismereti tapasztalatait bővíteni.

A természetismereti tapasztalatok ebben a korban emocionális szinten vésődnek be a gyerekek emlékezetébe, és válnak később „előhívható” élményalappá.

A környezetvédelem kapcsán a szokások kialakítása és napi szinten történő gyakorlása teremt folyamatosan követendő napi rutint a gyerekek életében. A közösségben végzett, együtt megélt közös élmények, az átélt pozitív érzések, az együtt elért eredmények hajtják őket újabb tevékenységekre a környezetvédelem, a természet szeretete és megóvása kapcsán.

Ebben az évben is szeretnénk, ha lehetőséget tudnánk teremteni gyerekeink számára a természetben történő foglalkozásokra, elmélyült természetismeretre és az élmények megmutatására.

Tervezett költségek

madársuli – 3 előadás (2 – 2 csoportonként)	150.000.-Ft
Holló Méhészet bemutatója (6 csoportnak előadás)	65.000.-Ft
Kirándulás Budapest körüli erdőségbe (foglalkozás költsége)	100.000.-Ft
Kirándulás Budapest körüli erdőségbe (buszköltség)	130.000.-Ft
FKF Környezetvédelmi Program (foglalkozás)	ingyenes
Buszköltség az FKF Edukációs Központjába	100.000.-Ft
komposztáló	12.000.-Ft
Papírgyűjtő kuka 6 csoportnak	15.000.-Ft
Bogárháton program (6 csoportnak előadás)	90.000.-Ft
összesen	662.000.-Ft

megvalósítás költsége	662.000.-Ft
a pályázathoz intézményi önerő	62.000.-Ft
az igényelt támogatás mértéke	600.000.-Ft

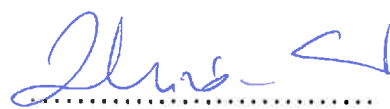
A pályázat megvalósításának tervezett időpontja:

2022. novemberétől folyamatosan 2023. június 20-ig

Pályázat megbízottja:

Gál Adrienn
óvodapedagógus

Tóthné Horváth Anna
óvodapedagógus

Zsellénné Mikóczi Eszter
óvodavezető

Budapest, 2022. június 27.